

HRVATSKI VOJNIK

Broj 167/168. Godina IV. 21. prosinca 2007. www.hrvatski-vojniki.hr BESPLATNI PRIMJERAK

*Sretan Božić
i nova 2008.*

**U OVOM BROJU
POKLANJAMO CD**

U ovo radosno vrijeme iščekivanja velikog kršćanskog blagdana, kad slavimo rođenje Isusa, simbola mira, nade i vjere, želim svim djelatnicima Ministarstva obrane i Glavnog stožera te pripadnicima Oružanih snaga u domovini i mirovnim misijama radostan i u duhu zajedništva dočekan i proslavljen Božić, ispunjen obiljem veselja i optimizmom za bolje sutra, ne zaboravljajući one koji više nisu s nama, a koji, kroz vjeru u vječni život, žive u nama.

Pred nama je nova godina - novi izazovi i nove mogućnosti, a čvrsto vjerujem i novi uspjesi. I ovi dosadašnji i oni budući rezultat su vašeg znanja, sposobnosti i zajedničkog truda radi ostvarenja profesionalnog obrambenog sustava zacrtanog u Dugoročnom planu razvoja.

U neupitnoj vjeri da je pred nama vrijeme koje će obilježiti događaji što ćemo ih se rado sjećati i biti ponosni što smo bili dio njih, još jednom svima vama i vašim najmilijima želim čestit i blagoslovljen Božić te u privatnom i profesionalnom životu uspješnu novu 2008. godinu.

**ministar obrane
Berislav Rončević**

Poštovani generali i admirali, časnici, dočasnici, vojnici, mornari, kadeti, državni službenici i namještenici, pripadnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske, osobito mi je zadovoljstvo, u ime Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske i svoje osobno, uputiti vam iskrene čestitke u povodu blagdana Božića i Nove godine.

U protekloj smo godini provodili proces reforme i modernizacije radi očuvanja mira i trajne stabilizacije prilika u regiji te ostvarenja zacrtanog cilja, ulaska u Sjevernoatlantski savez. Na tom nas putu i nadalje očekuje provedba važnih zadaća, i stoga vjerujem da ćete svojim odgovornim i profesionalnim radom odgovoriti svim postavljenim zahtjevima za sveukupni prosperitet Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Povodom božićnih blagdana, s osobitim se pijetetom prisjećamo branitelja iz Domovinskog rata i pripadnika Oružanih snaga koji su svoje živote ugradili u stvaranje Republike Hrvatske, a njihovim obiteljima iskazujemo najdublje poštovanje.

I na kraju, svim pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske u domovini te vama koji se nalazite u mirovnim misijama diljem svijeta, kao i članovima vaših obitelji, želim čestit i blagoslovljen Božić te sretnu i uspješnu novu 2008. godinu!

**načelnik GS OSRH
general zbora Josip Lucić**

TJEDNIK MINISTARSTVA OBRANE

**HRVATSKI
VOJNIK**

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović

(zeljko.stipanovic@morh.hr)

Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić

(vpintar@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika za Internet:

Toma Vlašić (toma.vlastic@morh.hr)

Izvršni urednik: Mario Galić

(mario.galic@morh.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir,

(marija.alvir@morh.hr), Leida Parlov,

Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Davor Kirin, Dubravko Kovač

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)

(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morh.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 3784-937

Lektori: Gordana Jelavić, Jasenka Pešak,

Boženka Bagarić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 3786-348;

fax: 3784-322

Pretplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informira-

nje), devizni račun u Zagrebačkoj banci

30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.,

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:

Služba za odnose s javnošću i informiranje),

žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj

165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pret-

platnike da nakon uplate kopiju uplatnice

pošalju na adresu TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

Tisak:

Tiskara Zelina d.d.,

K. Krizmanić 1, 10380 Sv. I. Zelina

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.

252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

<http://www.hrvatski-vojniki.hr>E-mail: hvojnik@morh.hr

Naklada: 5800 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2007.Novinarski prilozii objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH

IZ SADRŽAJA

Obilježena 16. obljetnica Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane

"Danas je najvažnije zadržati kritičnu masu ljudskog potencijala, što je najvrednije čime HRZ i PZO raspolaže, te stvoriti uvjete za prijenos znanja, vještina i iskustva, prije svega ratnog", kazao je zapovjednik HRZ-a i PZO-a brigadni general Vlado Bagarić...

Strana 4

Tročlano izaslanstvo Službe za odnose s javnošću i informiranje u srodnoj službi latvijskog Ministarstva obrane

Tročlano izaslanstvo Službe za odnose s javnošću i informiranje MORH-a boravilo je u trodnevnom posjetu Službi za odnose s javnošću latvijskog Ministarstva obrane, upoznavši se sa specifičnostima ustroja službe i uvjeta rada latvijskih kolega

Strana 6

Fotomonografija o sudjelovanju OSRH u ISAF-u

Odjel hrvatskih vojnih glasila kraj ove godine dočekao je s novim izdavačkim pothvatom na koji je iznimno ponosan: fotomonografijom o sudjelovanju OSRH u misiji ISAF u Afganistanu pod nazivom "Od branitelja domovine do čuvara svjetskog mira". Monografija sadrži više od 150 fotografija, koje većinom potpisuje fotoreporter HVG-a Tomislav Brandt, a govore o životu i ljudima Afganistana te našim vojnicima u misiji

Strana 14

Protuteroristička suradnja u sklopu NATO-a

Veliki pomak u američkoj vanjskopolitičkoj strategiji nakon 11. rujna 2001. odnosi se na organizaciju NATO. Nakon terorističkog napada NATO-ovi saveznici odmah su primijenili članak 5. Sporazuma o NATO-u i pozvali se na potrebu zajedničke obrane - odredbu koja u dosadašnjoj pedesetogodišnjoj povijesti NATO-a još nikad nije bila promijenjena

Strana 22

Naslovniciu snimio Davor KIRIN

Obilježena 16. obljetnica Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane

Ljudi su najvredniji potencijal HRZ-a i PZO-a

“Danas je najvažnije zadržati kritičnu masu ljudskog potencijala, što je najvrednije čime HRZ i PZO raspolaže, te stvoriti uvjete za prijenos znanja, vještina i iskustva, prije svega ratnog“, kazao je zapovjednik HRZ-a i PZO-a brigadni general Vlado Bagarić, dodajući da sve to i provode u vojnim učilištima i postrojbama

Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT

Šesnaesta obljetnica Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane obilježena je prigodnom svečanošću 12. prosinca u 91. zrakoplovnoj bazi Pleso u Zagrebu. Svečanosti su nazočili visoki državni i vojni dužnosnici, među kojima i predsjednik Republike Stjepan Mesić, ministar obrane Berislav Rončević i načelnik Glavnog stožera general zbora Josip Lucić te državni tajnik MORH-a Mate Raboteg. Uz zapovjednika HRZ-a i PZO-a brigadnog generala Vladu Bagarića bili su i bivši čelnici te grane Oružanih snaga, djelatni i umirovljeni pripadnici, kao i članovi obitelji poginulih zrakoplovaca.

Imamo razloga biti optimisti

U svom obraćanju pripadnicima HRZ-a i PZO-a predsjednik Mesić istaknuo je kako je ponosan na sve njihove uspjehe i postignuća u proteklih šesnaest godina, podsjetivši na teške, ratne uvjete u kojima je stvorena hrvatska država, pa i vojska. Izrazio je zadovoljstvo dolaskom dvaju novih helikoptera iz Ruske Federacije, napominjući da je to iznimno važno s obzirom na njihovu namjenu, kako vojnu tako i civilnu. Istaknuo je nužnost transparentnog procesa nabave naoružanja i vojne opreme, uz poštivanje svih propisanih procedura. Govoreći o profesionalizaciji Oružanih snaga, zaključio je da to zahtjeva drukčiji pristup u kadrovskom, materijalnom i financijskom smislu. "Moramo se stoga vrlo ozbiljno prihvatiti posla i stvoriti našim vojnicima,

dočasnici i časnicima uvjete koji će im omogućavati vrhunsko izvođenje njihovih zadaća", poručio je vrhovni zapovjednik Oružanih snaga, izražavajući pritom nezadovoljstvo realizacijom donesenih odluka vezanih uz poboljšanje životnog standarda pripadnika OS-a. Na kraju je čestitao svim pripadnicima HRZ-a i PZO-a njihov dan, posebice promaknutima, nagrađenima i pohvaljenima i poželio im da ih dosadašnji uspjesi bodre na nova postignuća.

Ministar Rončević osvrnuo se u svom govoru na vrijeme nastajanja

HRZ-a i PZO-a, zaključivši da su "prva djelovanja hrvatskih zrakoplova i pilota po učinku bila relativno mala, ali u moralnom pogledu snažna i psihološki velika". Prisjetio se i svih poginulih zrakoplovaca, izrazivši zahvalnost za njihov doprinos u stvaranju hrvatske države. Posebno se osvrnuo na sadašnje stanje i planove za budućnost, ističući da je usvajanjem ključnih strateških dokumenata za razvoj OSRH-a put daljnjeg razvoja HRZ-a i PZO-a postao jasniji. U kontekstu procesa profesionalizacije i prilagođavanja standardima NATO-a i EU-a istaknuo je potrebu neprestanog ulaganja u HRZ i PZO, posebice u daljnji profesionalni razvoj, školovanje, obuku,

ne u protekloj godini, napominjući da su, uz školovanje i obuku, njihovi pripadnici aktivno sudjelovali u akcijama traganja i spašavanja te u aktivnostima obalne straže i protupožarne zaštite. Prigodnim govorom okupljenima se obratio i general Bagarić koji je također podsjetio na vrijeme otprije šesnaest godina, prisjetivši se petnaest hrvatskih pilota koji su dali svoje živote za slobodno hrvatsko nebo. "Danas je najvažnije zadržati kritičnu masu ljudskog potencijala, što je najvrednije čime HRZ i PZO raspolaže, te stvoriti uvjete za prijenos znanja, vještina i iskustva, prije svega ratnog", zaključio je Bagarić, dodajući da sve to i provode u vojnim učilištima i

Najviši uzvanici nakon službenog obraćanja razgledali su i izložbu zrakoplovne tehnike koju je upotrijebio prelet nedavno pristiglih helikoptera Mi-171 SH, kao i izložbu videomaterijala i vojno-stručnih izdanja HRZ-a i PZO-a

tehničko održavanje i podizanje ukupne borbene spremnosti. "U pogledu razvoja, opremanja i modernizacije imamo razloga biti optimisti", poručio je Rončević, podsjećajući što je sve učinjeno u posljednje vrijeme - nabavljeni novi školski zrakoplovi, stigli prvi višenamjenski helikopteri, uspostavljen radarski sustav Nebo i potpisani ugovori o nabavi novih protupožarnih zrakoplova - te najavljujući najvažniji projekt opremanja HRZ-a i PZO-a novim višenamjenskim borbenim avionima.

General Lucić posebno se osvrnuo na zadaće HRZ-a i PZO-a realizira-

postrojbama. Na kraju je dodao i to da Hrvatskoj sasvim sigurno treba Ratno zrakoplovstvo "jer je ta grana OSRH-a jedina snaga koja može braniti i obraniti suverenost RH u njezinom zračnom prostoru".

Prigodna svečanost završila je uručivanjem pohvala i nagrada te promaknuća dodijeljenih u povodu Dana HRZ-a i PZO-a, a potom su najviši uzvanici razgledali izložbu zrakoplovne tehnike koju je upotrijebio prelet nedavno pristiglih helikoptera Mi-171 SH, kao i izložbu videomaterijala i vojno-stručnih izdanja HRZ-a i PZO-a. ■

Tročlano izaslanstvo Službe za odnose s javnošću i informiranje u srodnoj službi latvijskog Ministarstva obrane

Razmjena iskustava s latvijskim kolegama

Tročlano izaslanstvo Službe za odnose s javnošću i informiranje MORH-a boravilo je u trodnevnom posjetu Službi za odnose s javnošću latvijskog Ministarstva obrane, upoznavši se sa specifičnostima ustroja službe i uvjeta rada latvijskih kolega

Napisao i snimio Mario GALIĆ

se od tri odjela. Odjel za odnose s medijima ima tri djelatnika zadužena za izravne kontakte s novinariima. Posebno zanimanje hrvatskog izaslanstva izazvalo je to što taj Odjel, s obzirom da latvijska vojska ima svoje pripadnike u Iraku, Afganistanu, Gruziji, Bosni i Hercegovini te na Kosovu, ima pripremljene planove djelovanja u slučaju žrtava, otmica ili sličnih situacija. U planovima je razrađen zapovjedni lanac djelovanja s odgovarajućim zadaćama i odgovornostima svih uključenih. Jedan od razloga za stvaranje tih planova je i potreba da se bude brži od međunarod-

nih medija, kako bi bilo dovoljno vremena da se obavijesti obitelj vojnika, ali i pripreme izjave za medije. Svrha brzog djelovanja jest i spriječiti dojam da latvijsko Ministarstvo obrane pokušava prikriti činjenice.

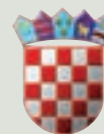
Važno mjesto ima i Odjel za strateško planiranje i analize, čijih pet djelatnika planira aktivnosti i potrebna novčana sredstva za njihovo ostvarenje i brine o uređenju internetske stranice Ministarstva obrane u suradnji s Odjelom za odnose s javnošću. Zadaća tehničkog održavanja stranice povjerena je Službi za informatičku tehnologiju. Važan dio njihovog rada je i namjensko ispitivanje javnosti koje se obavlja jednom godišnje, s analizom podataka i izradom preporuka za djelovanje. Analiza medija u Latviji nije laka zadaća jer djeluje oko 130 tiskovina, tri na-

■ U latvijskom Ministarstvu obrane hrvatsko izaslanstvo primio je načelnik Službe za odnose s javnošću Airis Rikveilis

■ Nakon službenog razgovora upriličen je posjet Latvijskom ratnom muzeju

Tročlano izaslanstvo Službe za odnose s javnošću i informiranje MORH-a, predvođeno načelnicom Marijanom Klanac, od 12. do 14. prosinca posjetilo je Službu za odnose s javnošću latvijskog Ministarstva obrane. Tom prilikom su se upoznali s ustrojem službe i specifičnostima uvjeta rada latvijskih kolega. Izaslanstvo je primio načelnik Službe za odnose s javnošću Airis Rikveilis. Načelnik Rikveilis je istaknuo da je tijekom devedesetih godina prošlog stoljeća služba djelovala kao odjel, a, s jačanjem svijesti o važnosti odnosa s javnošću postupno prerastala u službu. Ona je službeno formirana 2002., djelomično i kako bi se zadovoljili zahtjevi NATO saveza. Sastoji

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA MATERIJALNE RESURSE
SLUŽBA ZA UGOVARANJE I NABAVU**

**raspisuje:
INTERNI NATJEČAJ**

za popunu slobodnih ustrojbenih mjesta u Službi za ugovaranje i nabavu:

1. Viši stručni savjetnik za pravne poslove

- VSS, Pravni fakultet
- 10 godina radnog iskustva
- položeni DSI
- poznavanje engleskog jezika
- 1 izvršitelj

2. Stručni savjetnik za robe i usluge tehničke i prometne struke

- VSS, tehnički ili ekonomski smjer
- 5 godina radnog iskustva
- položen DSI
- 1 izvršitelj

3. Stručni savjetnik za telekomunikacijsku i elektroničku opremu i materijal

- VSS, ekonomski ili elektronički smjer
- 5 godina radnog iskustva
- položen DSI
- 1 izvršitelj

4. Stručni savjetnik za projekt- nu i tehničku dokumentaciju

- VSS, arhitektonski ili građevinski smjer
- 5 godina radnog iskustva
- položen DSI
- 1 izvršitelj

5. Stručni savjetnik za informatič- ku i uredsku opremu i materijal, grafičke usluge, tiskanice i tisak

- VSS, ekonomski ili informatički smjer
- vježbenički staž - 16 mjeseci
- 1 izvršitelj

6. Stručni suradnik za opskrbna sredstva i opremu

- VSS, ekonomski ili tehnički smjer
- vježbenički staž - 16 mjeseci
- 1 izvršitelj

7. Stručni suradnik za izgradnju vojnih i drugih objekata

- VSS, građevinski ili ekonomski smjer
- vježbenički staž - 16 mjeseci
- 1 izvršitelj

8. Viši stručni referent za izradu periodičnih izvješća

- VSS, informatičkog smjera
- vježbenički staž - 14 mjeseci
- 1 izvršitelj

Natječaj je otvoren do **31. prosinca 2007.**

Za sve informacije s internim natječajem kontakt telefon je **4567-650.**

cionalne i veći broj lokalnih TV postaja.

"Najmlađi" je Odjel za javnu diplomaciju s četiri djelatnika, ustrojen 1. listopada ove godine, a formiran je kako bi se djelovanje Službe uskladilo sa zahtjevima NATO saveza. Zadaća mu je uspostaviti izravnih odnosa s javnošću, a ne isključivo putem posrednika (medija). Zbog toga su razvijeni programi obilaska srednjih škola i fakulteta, na kojim se drže predavanja vezana uz tamošnju vojsku, kao što su predavanja o ustroju i načinu rada NATO saveza, situaciji u Afganistanu, te zašto je potrebno sudjelovati u mirovnim operacijama. Osim toga, zadaća tog Odjela je i objašnjavanje principa rada Ministarstva i vojske, posebno kad treba pravdati kupnje novog oružja i opreme.

Osim navedenih zadaća, Služba organizira i medijski trening za zaposlenike Ministarstva obrane i pripadnike latvijske vojske koji u prosjeku traju tjedan dana. Slične treninge organiziraju i sa zajedničkom baltičkom obrazovnom institucijom Baltic Defence College.

S ustrojem Službe za odnose s javnošću latvijske vojske hrvatsko je izaslanstvo upoznao satnik Normunds Stafekis, vršitelj dužnosti načelnika Odjela za informiranje i medije glavnog stožera. Kad se odjel formira do kraja brojat će četiri časnika. Uz to svaka grana, nacionalna garda i logistika imaju svog časnika za odnose s javnošću, čija je primarna zadaća savjetovanje zapovjednika u toj specifičnoj ulozi. Zadaća ovog Odjela je i da jednom godišnje organizira "dan otvorenih vrata" na kojemu se latvijska javnost upozna- je s novom opremom i naoružanja-

njem. Odgovorni su za organizaciju medijskog praćenja vojnih vježbi. Zanimljivo je da jednom godišnje organiziraju i "novačenje" novinara, koji dobiju odore i oružje, kako bi se što bolje upoznali s uvjetima rada i života u vojsci.

Kao samostalna cjelina unutar Ministarstva obrane djeluje državna agencija Tevijas sargs koja zapošljava 30 djelatnika. Jedna od zadaća te agencije je izdavanje vojnog mjesečnika istog naziva. Sastavni dio agencije je i Odjel za izdavaštvo u kojem se pripremaju knjige, monografije, plakati i razni suveniri kao što su kalendari, majice, kape i slično. Odjel za projekte bavi se organiziranjem konferencija, seminara, promocija i festivala. Najveći je Odjel za fotografiju i video koji se bavi prikupljanjem i čuvanjem fotomaterijala. Taj je Odjel aktivan i u izradi dokumentarnih filmova. Agencija Tevijas sargs izravno je podređena Ministarstvu obrane, iako pri izvođenju svojih projekata može surađivati s nevladinim organizacijama i tvrtkama.

Posebno zanimljivo dio bio je posjet Latvijskom ratnom muzeju, osnovanom 1991. godine. Iako muzej u 22 kolekcije ima više od 300 000 eksponata, trenutačna se postava bavi latvijskom poviješću od 1916. pa sve do osamostaljenja 1991. Kroz ta burna događanja XX. stoljeća posjetitelji uglavnom vode originalne fotografije i poneki eksponat, uglavnom odore i lako streljačko naoružanje te oprema vojnika. Muzej je u sastavu Ministarstva obrane, ali kao zasebna ustrojbenja cjelina. ■

Poruka vojnog ordinarija za Božić 2007.

Hrabro u marijansku budućnost!

Poštovani pripadnici Vojne biskupije!

Približavamo se slavlju istine, koju je apostol Pavao tako sažeto istaknuo u Poslanici Galaćanima. Želio bih da nam ona bude moto ovogodišnjega božićnog razmišljanja, u kojem bih se zajedno s vama rado osvrnuo na uskoro proteklu 2007. godinu. Ona je nama u Vojnom ordinarijatu bila i vrijeme sagledavanja svega što je Gospodin učinio po Vojnoj biskupiji u proteklih 10 godina našega postojanja i 15 godina hodočašćenja naših Oružanih snaga te redarstvenih službi, branitelja, vatrogasaca i svih onih koji su pratili rad naše biskupije. Dok promatramo proteklo vrijeme, u ovoj jubilarnoj godini, u isto vrijeme želim zajedno s vama zahvaliti Gospodinu što nas je našao dostojnima da mu budemo suradnici u vojno-redarstvenim snagama drage nam domovine.

Ipak, i u promatranju te stvarnosti naše su misli usmjerene naprijed, na traženje novih puteva kako dalje, jer Učitelj nam veli: "Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje" (Lk 9,62). Naime, mi prihvaćamo prošlost u kojoj sagledavamo Povijest spasenja, to jest Boga koji dolazi ususret čovjeku kao Spasitelj, ali prošlost, shvaćenu kao spavanje na lorovikama ili vrijeme koje nas ne nadahnjuje i ne potiče na daljnji rad i nastojanje oko širenja kraljevstva nebeskog, ne možemo prihvatiti. Upravo zato o ovom Božiću, s kojim na neki način zatvaramo naše jubileje i okrećemo se budućnosti, želim da zajedno još jednom uočimo glavne naglaske istaknute u našim ovogodišnjim slavljinama te promislimo kako nastaviti hod u novo desetljeće, vjerni povjerenju koje nam je Gospodin iskazao zadaćom širenja kraljevstva nebeskog upravo u ovim posebnostima našega vojno-redarstvenog života. U tom smislu možemo prihvatiti da se i danas, i ovoga Božića, događa "punina vremena" kada ponovno "odasla Bog Sina svoga" po nama da On bude proslavljen u svijetu.

GODINA NAŠIH JUBILEJA

U svojoj poruci za Božić 2006., kojom smo otvorili godinu naših jubileja, istaknuo sam da su kršćani pozvani stvarati novi svijet - svijet mira. Jer pozvani su biti mirotvorci koji se zovu sinovi Božji, a takvi su spremni i umrijeti za druge u sprečavanju zla, kad oni koji zaniijekavši Boga uzmu sebi pravo da, radi vlastite samodostatnosti, zaniječu tuđa prava. Zlo uvijek ima korijene u nijekanju Boga i čovjeka. Upravo zato Isus nam govori o vremenu tame i vremenu svjetla te o djelovanju kneza ovoga svijeta...

NAJAVA SLAVLJA

Uskrsna poruka, koja je istodobno bila najava slavlja 10. obljetnice Vojnoga ordinarijata, nastojala je smjestiti stvarnost naše Vojne biskupije u povijest spasenja opće i domovinske Crkve. Istaknuo sam da je Bog u povijesti spasenja uvijek računao s konkretnim čovjekom te da je htio čovjeka suradnika koji nesavršeni svijet usavršuje. Upravo zato možemo ustvrditi da sklad s Bogom znači i sklad sa savješću, a on stvara sklad među ljudima i sklad u prirodi. Taj sklad i čovjekova suradnja u njemu priprema čovjeka za središnji događaj ljudske povijesti - Utjelovljenje...

PROSLAVA OBLJETNICE

...A riječi iz homilije mons. Martina Vidovića, upućene na slavlju jubileja na blagdan sv. Marka Evanđelista 25. travnja 2007., ostaju putokaz djelovanja. Rekavši im: "Pođite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje svemu stvorenju", Isus dodaje: "Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje osudit će se" (Mk 16,16). Snaga tih riječi izvire iz Vazmenoga otajstva i iz njih zrače nada i utjeha kojima je jamac nitko drugi nego sam Bog... Onaj, naime, koji ih posla, posta im suradnik u djelu, kako bi njihovo propovijedanje urodilo obilnim rodnom milosti i spasa. Upravo je iz toga izišla i nada da će dušobrižništvo u vojno-redarstvenim postrojbama biti na sve veću vjersku i ljudsku dobrobit pojedinaca i ustanova u kojima se ono zbiva. Navještajem temeljnih vrijednosti kršćanskog nadahnuća želimo pridonijeti ne samo ljudskom i vjerskom odgoju mladog naraštaja, nego u isto vrijeme poslužiti jačanju mira i uljudbe u našoj Državi.

LURDSKO HODOČAŠĆE

Naše ovogodišnje hodočašće Lourdes bilo je posebno označeno brojnošću hodočasnika te na poseban način prisutnošću najodgovornijih iz ministarstva obrane, unutarnjih poslova te obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Ali, ono što je u ovom jubilarnom hodočašću ostavilo poseban trag jest bista bl. Alojzija Stepinca u Lourdesu. Zato sam tada na misi u lurdskoj župnoj crkvi istaknuo da je taj susret izniman po tome što "danas predajemo poprsje blaženog Alojzija Stepinca gradonačelniku grada Lourdesa..." Što je kardinal Stepinac značio i što kao svjedok i mučenik i dalje znači za vjeru hrvatskog naroda, vjerojatno nikada nećemo moći u potpunosti dokučiti...

DAN VOJNE BISKUPIJE

Dan naše zaštitnice, Gospe Velikoga Hrvatskog Krsnog Zavjeta, kao i Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, ponovno je za nas bio izazov u sklopu jubilejskog slavlja Vojne biskupije. U poruci za tu svetkovinu naglasio sam da taj Dan promatramo kao ostvarenje Božjeg djela među nama. Svečano slavlje predvodio je mons. Nikola Eterović, a u svojoj propovijedi progovorio nam je o važnosti sagledavanja jubileja našoj budućnosti. Istaknuo je kako zahvaljujemo Bogu u prvom redu zbog Njegove neograničene ljubavi koju smo upoznali na poseban način u Isusu Kristu, Bogu i čovjeku. Zasluga je Njegova otkupiteljskoga djela što preko sakramenata, posebno presvete Euharistije, dobivamo milost na milost te što unatoč svim našim nedostatcima i posustajanjima na životnome putu možemo ostvariti poziv na svetost. Veličamo Gospodina ne samo osobno, nego i kao vjernici pripadnici zajednice, velike obitelji Katoličke crkve u kojoj svoje mjesto već gotovo 14 stoljeća ima i hrvatski narod. Na to nas podsjeća i znakoviti naslov blagdana koji slavimo - Gospa Velikoga Hrvatskog Krsnog Zavjeta, zaštitnica Vojne biskupije...

SLAVLJE U MARIJI BISTRICI

...Naglasio sam tada u propovijedi kako smo mi u Vojnom ordinarijatu svjesni da nam je dan golemi milosni dar od Gospodina te veliko povjerenje upravo u ovom našem vremenu. Rado prihvaćamo zadaću, o kojoj nam govori

ri apostol u drugom čitanju: "Raspiruj milosni dar Božji koji je u tebi..." (usp. 2 Tim 1,6). Očito je da apostol Pavao ima pred sobom sliku čovjeka koji je povjerovao Kristu i ušao u zajednicu vjernika. To je čovjek koji shvaća svu odgovornost koja mu je dana za bližnjega. Upravo zato kršćanin je spreman zlopotiti se za Evanđelje po snazi Božjoj (v. 2 Tim 1,8). Božja riječ, koja nam je upućena po apostolu Pavlu, mora nam biti uzor i putokaz "u vjeri i ljubavi u Kristu Isusu". Tek zreo vojnik, čovjek i kršćanin jest budućnost Europe i svijeta, jer živeći po vrednotama, etičkim i moralnim, bit će tvorac sigurnosti i mira. To sam želio istaknuti svim našim vojnicima i redarstvenicima, u ovom vremenu velikih zadaća za koje se spremamo na europskoj i svjetskoj razini, pa to i ovom prigodom ponavljam.

PUTOKAZ ZA BUDUĆNOST

Misli, koje sam istaknuo u prethodnom dijelu ove poruke, a izlaze iz našeg desetogodišnjeg djelovanja i petnaestogodišnjeg hodočašćenja, ostaju za nas putokaz u nastojanjima u vremenu koje je pred nama. One su i okvir u kojem trebamo tražiti odgovore na već postavljena pitanja: kako dalje u našem radu te na čemu bismo morali graditi našu budućnost u Vojnoj biskupiji među pripadnicima vojno-redarstvenih snaga u Hrvatskoj? Svakako, ono od čega bismo morali krenuti u našem planiranju jest činjenica da čovjek nije stvoren za samoću, nego je biće komunikacije, biće susreta i tek takav ostvaruje se kao čovjek u svojoj punini... Ali kako ćemo otkriti što nam je činiti? Gospodin nam govori da to možemo postići u osobnoj molitvi. Rast u dobru i sazrijevanje u ljudskim i kršćanskim vrednotama događa se kroz molitvu - razgovor u kojem smo spremni čuti što nam Gospodin govori, koje su njegove upute za život i na koji ćemo način sebe učiniti zrelim u komunikaciji s njime. Molitva je oslušivanje Božje volje; molitva je spremnost čuti po Sv. pismu što Bog misli o pojedinim stvarima; molitva je moj odgovor na tu Božju riječ po kojoj postajem biće dijaloga s Bogom i biće suradnje s Bogom. Čovjek molitve je čovjek dijaloga, čovjek oslušivanja Boga, čovjek traganja za Bogom. Bog je uvijek spreman na razgovor s nama, ako se potrudimo razgovarati s njime.

PEDAGOGIJA OBITELJSKE MOLITVE

Nije međutim dovoljno da naša molitva ostane samo na toj "bilateralnoj" razini, nego je potrebno to iskustvo osobne molitve proširiti na molitvu obitelji. Tek kada djeca dožive svoje roditelje kao ljude molitve, tada će i oni biti otvoreni tome iskustvu. Važno je postupno uvoditi molitvu u svoju obitelj još dok su djeca mala, da to iskustvo uđe u njihov život s ljubavlju koju pokazujemo prema njima. Ako otac i majka, pa makar kratko, zajedno mole, i dijete će rado prihvatiti molitvu. U vremenu kada smo neprestano bombardirani frazama o "križi obitelji" i govorom da je nemoguće održati obiteljsku trajnost, da je nemoguća vjernost u obitelji, što se pojačava iskustvima razilaženja u obitelji, iskren se vjernik i svaki čovjek dobre volje zabrinuto pita kako spasiti obitelj, tu osnovnu stanicu našega naroda i svijeta. U obitelji se događa život, ali obitelj je i mjesto rasta ljudske i kršćanske zrelosti i njezin je poziv iskustvo zrelosti prenositi na mlade naraštaje. Upravo zato je u obitelji potreban razgovor - molitva s Bogom, kako bi se mogla ostvariti uspješna međusobna komunikacija - razgovor među ljudima. Uostalom, i iskustvo potvrđuje da nema pravog prihvaćanja među ljudima, bez prihvaćanja Boga koji nam dolazi ususret...

VREDNOTA NEDJELJNOGA ZAJEDNIŠTVA

To obiteljsko zajedništvo, hranjeno molitvom i međusobnom komunikacijom, neizbježno se prenosi i na veliku

obitelj Crkve i države. U obitelji se uči kako ljubiti domovinu, kako znati služiti čovjeku koji je potrebit naše pomoći te kako se pripremati za zrelo prihvaćanje drugoga u ljubavi kao suradnika, a ne kao slugu. Sav socijalni nauk Katoličke crkve temelji se upravo na zrelosti obitelji iz koje izlaze takvi članovi društva. Da bi to bilo moguće, Crkva na poseban način ističe vrednotu nedjeljnog okupljanja članova velike obitelji Crkve oko Uskrslog Gospodina. On za slavljenje mise predviđa zajedništvo koje se temelji na međusobnom prihvaćanju različitih. Ta on nam je rekao: "Ovo činite meni na spomen" (1 Kor 11,24). Na misi se okupljamo kao zajednica koja je povjerovala Uskrslog te zajedno sluša njegovu riječ, razmišlja o toj riječi na temelju apostolskih pisama i Staroga zavjeta te hraneći se njegovim Tijelom i Krvi ulazi u svagdanji život svjedočeci Isusa Krista rođenog, umrlog i uskrslog...

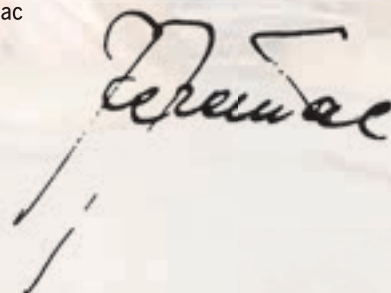
OHRABRENJE I ČESTITKA

I na kraju, želio bih vas sve, dragi vjernici naše Vojne biskupije, ohrabriti za budućnost. Gospodin nam je dao sredstva za sigurnu i sretnu budućnost. Želim ponoviti riječi našega generalnog vikara koje je izrekao u zahvali na kraju mise u Mariji Bistrici 7. listopada 2007. prigodom našega 15. hodočašća: "Velika nam djela učini Gospodin: opet smo radosni" (Ps 126,3). Osvrnimo se oko sebe, braćo i sestre, i vidjet ćemo ta velika Božja djela. Želim vas podsjetiti da je na današnji dan 1991. agresor raketirao Banske dvore, htijući nas obezglaviti, ali Gospa od pobjede, Kraljica Krunice nije to dopustila. Neka joj je slava u hrvatskom narodu, u Hrvatskoj vojsci i policiji po hrvatskim braniteljima! Mi, živeći dostojno poziva na koji smo pozvani, svjedoci smo da nas je Ona zaštitila. I zato najavljujem danas svehrvatski projekt koji ćemo uz vašu pomoć nastojati ostvariti. Uz potporu Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te Ministarstva kulture i Vojnog ordinarijata podignut ćemo spomenik krunici u Domovinskom ratu i tako se odužiti Njoj, našoj Odvjetnici, kao i svim moliteljima i svima onima koji su krunicu nosili i sada je nose. Medijski pokrovitelj bit će nam Glas Koncila. Otvoreni smo svima onima koji nas žele poduprijeti. Stoga se nadamo i vašoj potpori. Neka to bude svjedočanstvo budućim generacijama da je Hrvatska stvorena hrabrošću naših branitelja i zagovorom Nebeske majke...

...S tim željama i tom nadom u marijansku budućnost, u prigodi ovogodišnjega Božića, blagdana čovjekoljublja našega Boga, obraćam se svima vama - poštovani ministri, načelnice Glavnog stožera, ravnatelju policije, državni tajnici, pomoćnici ministara, generali i admirali, časnici i dočasnici hrvatske vojske i policije, dragi vojnici i policajci, poštovani državni službenici, branitelji i umirovljenici - sa željom da po Kristovu rođenju, na temelju iskustva vaše osobne i crkvene duhovnosti, okrenuti budućnosti budemo svjedoci svega onoga što nam je Gospodin po svojoj Majci učinio te nastojimo po suradnji s Njime djelovati tako da se On proslavi u našoj dragoj Vojnoj biskupiji. Stoga

Sretan vam Božić i blagoslovljena nova 2008. godina!

Mons. Juraj Jezerinac
vojni ordinarij

Djelatni i umirovljeni generali i admirali na božićnom domjenku

Ministar obrane Berislav Rončević i načelnik Glavnog stožera general zbora Josip Lucić bili su domaćini na božićnom domjenku priređenom za djelatne i umirovljene generale i admirale OSRH-a.

Na domjenku održanom 18. prosinca u Ministarstvu obrane okupili su se brojni sadašnji i nekadašnji visoki vojni dužnosnici, a prigodnim govorima obratili su im se ministar Rončević i general Lucić.

"Vi ste stvarali Hrvatsku vojsku i vama su ovi prostori uvijek otvoreni", poručio je ministar Rončević okupljenim generalima i admiralima, ističući njihov doprinos u obrani neovisne i suverene Hrvatske, kao i njezinih demokratskih vrijednosti, te dodao: "Možda je u povijesti hrvatskoga naroda bilo i značajnijih razdoblja, no za mene je Domovinski rat najsvjetlija stranica naše povijesti". Čestitajući im predstojeće blag-

dane, izrazio je zadovoljstvo dosadašnjim napredovanjem sustava, kao i uvjerenje da će i predstojeća profesionalizacija Oružanih snaga biti provedena uspješno.

"Tijekom ove godine marljivo smo radili na zacrtanim ciljevima daljnjih reformi Oružanih snaga, postigli smo znatne uspjehe u skladu s Dugoročnim planom razvoja, kao i u mirovnim misijama", istaknuo je general Lucić, zaključivši da Oružane snage danas u potpunosti ispunjavaju svoje zadaće, a ujedno je izrazio uvjerenje da će Hrvatska dobiti očekivanu pozivnicu za pristupanje

članstvu NATO-a. Zahvaljujući svim djelatnim i umirovljenim generalima koji su dali svoj doprinos u izgradnji i reformi obrambenog sustava, čestitao im je nadolazeće blagdane. Na prigodnom domjenku svečarski ugođaj upotpunio je nastup Klape HRM-a "Sveti Juraj".

M. ALVIR

Božićni domjenak za vojne izaslanike akreditirane u Hrvatskoj

Tradicionalni božićni domjenak za vojne izaslanike akreditirane u Hrvatskoj održan je 14. prosinca u Ministarstvu obrane.

Uz pripadnike Vojno-diplomatskog zbora, na domjenku su bili ministar obrane Berislav Rončević i načelnik Glavnog stožera OSRH-a general zbora Josip Lucić te glavni inspektor obrane general pukovnik Marijan Mareković. U prigodnom obraćanju pripadnicima VDZ-a, ministar Rončević ukratko se osvrnuo na suradnju MORH-a i OSRH-a sa stranim vojnim izaslanicima te s ministarstvima obrane i oružanim snagama njihovih zemalja u protekloj godini, kao i tijekom njegova četvero-

godišnjeg mandata. Ocijenio ju je izuzetnom, konstruktivnom i iznimno plodonosnom. Pohvalio je dosadašnju suradnju sa zemljama vojnih izaslanika na svim područjima, napose vojno-obrambenom, istaknuvši pritom obostrane zasluge, i izrazio nadu da će takvi odnosi u konačnici donijeti Hrvatskoj pozivnicu za punopravno članstvo u NATO-u. Na kraju im je čestitao predstojeće blagdane, zaključivši da će s novom godinom nastaviti suradnju do ostvarenja ciljeva.

U ime vojnih izaslanika, riječi zahvale čelnicima MORH-a i OSRH-a uputio je doajen VDZ-a general bojnik Dragan Andreski. On je posebno istaknuo izvrsnu suradnju s MORH-ovom Službom za međunarodnu obrambenu suradnju te pohvalio napredak u modernizaciji Oružanih snaga, angažman hrvatskih vojnika u mirovnim misijama i uspješno približavanje Hrvatske NATO-u. Za vojne izaslanike akreditirane u Hrvatskoj održan je i četvrti godišnji briefing, koji je predvodio načelnik Glavnog stožera OSRH-a general zbora Josip Lucić. Tom prilikom iznio je cjeloviti pregled trenutnog stanja u OSRH-u s osvrtom na postignuća u proteklom razdoblju, uključujući reformske uspjehe, te na zadaće koje predstoje, ponajprije uz očekivanu pozivnicu za članstvo Hrvatske u NATO-u.

M. ALVIR

Na vojnom poligonu Gašinci održana konceptualna konferencija za međunarodnu vojnu vježbu

Adriatic Aurora 2008

Vojna vježba Adriatic Aurora 2008 održat će se u lipnju iduće godine na vojnom poligonu Gašinci po scenariju utemeljenom na međunarodnim operacijama u kojima sudjeluju i naše snage. Uz postrojbe OSRH-a na vježbi će sudjelovati postrojbe nacionalnih gardi triju američkih saveznih država (Minnesota, New Jersey i Vermont) te postrojbe OS-a Republike Albanije i Republike Makedonije

Na vojnom poligonu Gašinci od 10. do 13. prosinca održana je konceptualna konferencija za međunarodnu vojnu vježbu (MVV) Adriatic Aurora 2008. Konferenciju je otvorio zapovjednik Hrvatske kopnene vojske general pukovnik Mladen Kruljac kao domaćin, a sudjelovali su predstavnici OS-a Republike Albanije, Republike Makedonije, SAD-a i HKoV-a.

U svom govoru general Kruljac je istaknuo dugogodišnju i tradicionalnu suradnju Hrvatske kopnene vojske i Nacionalne garde Minnesote, čiji rezultat je i ova konferencija. Inicijativa za održavanje zajedničke vježbe OS Republike Albanije, Republike Makedonije, SAD-a i OSRH pokrenuta je tijekom provedbe bilateralne vježbe "Guardex 07" u lipnju ove godine, kad je zapovjednik HKoV-a imao čast ugostiti zapovjednika Nacionalne garde Minnesote generala Larrya Shellita. Zapovjednik HKoV-a predložio je načelniku GS OSRH-a provedbu vježbe Adriatic Aurora 2008, pa su počeli pregovori s partnerima, uz veliku potporu vojnog izasla-

nika SAD-a u RH pukovnika Brendana McAlloona.

General Kruljac je istaknuo važnost te vježbe ne samo za OSRH već i za ostale sudionike, u unapređenju i proširenju regionalne suradnje, davanju doprinosa miru i stabilnosti u regiji, učvršćivanju odnosa sa SAD-om kao strateškim partnerom i razmjene iskustava i naučenih lekcija između OS zemalja sudionica. "Biti organizatorom i sudionikom takve vježbe neprocjenjivo je iskustvo za sve pripadnike HKoV-a koji će naučene lekcije moći primjenjivati u budućim međunarodnim aktivnostima", rekao je general Kruljac i poželio im uspješan rad na konferenciji. Svi sudionici konferencije potom su se predstavili, a nakon toga je održana prezentacija vojnog poligona Gašinci. Poslije multimedijalnog upoznavanja sudionici su obišli poligon, gdje su im na određenom broju radnih točaka pojašnjene mogućnosti i namjena poligona. Daljnji tijek konferencije je nastavljen u skladu s Programom provedbe konceptualne konferencije MVV Aurora 2008.

Nakon razmatranja sastavnica za pripremu vojne vježbe zaključeno je: MVV Adriatic Aurora 2008 održat će se u lipnju iduće godine na vojnom poligonu Gašinci. Direktor vježbe bit će zapovjednik Zapovjedništva za obuku i doktrinu HKoV-a brigadir Ivan Jurić, a u provedbu vježbe uključit će se gardijske brigade, vojno-obavještajna bojna, vojno-

snimio D. ČULJAK

■ "Biti organizatorom i sudionikom takve vježbe neprocjenjivo je iskustvo za sve pripadnike HKoV-a koji će naučene lekcije moći primjenjivati u budućim međunarodnim aktivnostima", rekao je general Kruljac

-policijske snage, NBKO bojna, postrojbe inženjerije i veze, bespilotne letjelice te postrojbe drugih grana OSRH. Vježba će biti provedena po scenariju utemeljenom na međunarodnim operacijama u kojima sudjeluju i naše snage, a obuhvatit će obučne događaje kao što su priprema, organizacija i provedba konvoja, uspostava i rad na kontrolnoj postaji, priprema, organizacija i provedba ophodnji, operacije u urbanim područjima, pozivanje bliske zračne potpore, pozivanje i realizacija MEDEVAC-a, aktivnosti civilno-vojne suradnje, pregovaranje i slično.

Osim navedenih postrojbi OSRH, na vježbi će sudjelovati i postrojbe nacionalnih gardi triju američkih saveznih država (Minnesota, New Jersey i Vermont) i postrojbe OS-a Republike Albanije i Republike Makedonije. Tijekom prve polovice 2008. održat će se glavna i završna planska konferencija na kojoj će se utvrditi svi elementi za provedbu vježbe.

SOJI

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici OS-a Republike Albanije, Republike Makedonije, SAD-a i HKoV-a

snimio D. ČULJAK

6. kup HRM-a u jedrenju i 13. božićna regata

Prkoseži buri uspješno održan još jedan festival jedara

"Imamo snage, volje i potporu da ovaj kup dignemo na još višu razinu", istaknuo je komodor Urlić i dodao kako očekuje da će na Kupu sljedeće godine biti još više sudionika iz nama prijateljskih mornarica. HRM je potvrdio svoje organizacijsko umijeće i još jednom se pokazalo da je ta sportska manifestacija, koja se redovito održava uoči božićnih i novogodišnjih blagdana, mnogo više od natjecanja

— Napisala i snimila Leida PARLOV —

"Vjerujem da će Kup HRM-a u jedrenju postati prepoznatljiv ne samo na Sredozemlju nego i šire", kazao je zapovjednik HRM-a komodor Ante Urlić

More u svako doba godine, pa i u ovo prosinačko, predblagdansko, ima svoje draži. To zasigurno najbolje znaju jedriličari koji su unatoč jakoj buri i lošem vremenu u Splitu sudjelovali u velikom broju na 13. božićnoj regati i 6. kupu HRM-a u jedrenju. Ovogodišnja se tradicionalna fešta jedara održavala u splitskom i rogozničkom akvatoriju od 11. do 16. prosinca, a zajednički su je organizirali HRM i jedriličarski klub Zenta iz Splita.

Na Kupu HRM-a koji je prethodio Božićnoj regati, osim naše sudjelovale su i posade Kraljevske ratne mornarice Ujedinjenog Kraljevstva te ratne mornarice Italije i Poljske. Vojne su posade svoja jedra "ukrstile" u akvatoriju ispred Rogoznice. Nakon trodnevnog regatavanja, najbolja je bila posada Ratne mornarice Italije, koja na Kupu HRM-a sudjeluje od 2005. godine, otkad je on i dobio međunarodni karakter. Kapetan bojnog broda, Cespi Maurizio pohvalio je organizaciju regate i srdačnost domaćina te istaknuo kako je i ovo prilika da se prijateljstvo između talijanske i hrvatske ratne mornarice dodatno produbi. Drugo mjesto osvojila je posada Kraljevske ratne mornarice Ujedinjenog Kraljevstva, a posada HRM-a bila je treća. Osim što sudionici pokazuju svoju mornaričku umješnost, Kup HRM-a je i dobra prilika za stjecanje no-

vih poznanstava i prijateljstava, istaknuo je predstavnik poljske ratne mornarice. Napomenuvši kako HRM pridaje veliku pozornost sportovima vezanim uz more, pogotovo jedrenju i veslanju, zapovjednik HRM-a komodor Ante Urlić rekao je i kako HRM sportskim natjecanjima širi hrvatsku pomorsku tradiciju. Vjeruje da će KUP HRM-a u jedrenju postati prepoznatljiv ne samo na Sredozemlju nego i šire. "Imamo snage, volje i potporu da ovaj kup dignemo na još višu razinu", i dodao kako očekuje da će na Kupu sljedeće godine biti još više sudionika iz nama prijateljskih mornarica.

Svi sudionici Kupa HRM-a, te posade Bojne za specijalna djelovanja, HRZ-a i PZO-a i Glavne inspekcije pridružili su se jedriličarima iz cijele Hrvatske na Božićnoj regati. Svečanost otvaranja regate održana je u Domu HV-a. Otvorio ju je zapovjednik HRM-a komodor Ante Urlić. U sklopu svečanosti održan je i koncert Orkestra HRM-a, a otvorena je i izložba slika s motivima mora i brodova slikara Ive Šime Dobrote. U pozdravnom govoru, predsjednik organizacijskog odbora komodor Zdenko Simičić pozvao je sve sudionike da, prkoseći buri, svoje mornarske vještine upotrijebe kako bi dokazali da su zaljubljenici mora. Ali, buri se ipak nije moglo potpuno prkositi. Iako se trebalo "regatavati" dva dana, zbog bure koja je neumoljivo puhala u subotu se ni uz najbolju volju nije moglo "izaći" na more. Za razvijanje jedara trebalo je pričekati nedjelju. Bura je tad ipak "pala", i regata je održana. Ali samo ona navigacijska, a ne i štap, kako je bilo predviđeno. Svečanost zatvaranja, u znaku proglašenja pobjednika, održana je u Domu HV-a. Na njoj je bio i državni tajnik MORH-a Mate Raboteg. Kako se ta sportska manifestacija održava u mjesecu darivanja, ni ove godine nije izostao njezin humanitarni karakter. Darivali su se najmlađi. Prihodima od startnina organizirana je predstava i kupljeni su darovi za 80-ak djece iz splitskih domova Slava Raškaj i Maestral.

I tako je, prkoseći buri i hladnom vremenu, još jedan festival jedara uspješno održan. HRM je potvrdio svoje organizacijsko umijeće i još jednom se pokazalo da je ta sportska manifestacija, koja se redovito održava uoči božićnih i novogodišnjih blagdana, mnogo više od natjecanja. ■

Dugujete li svom poslodavcu?

Bliži se kraj 2007. godine i vrijeme je, ako već nismo, sagledati stanje svojih financija, odnosno obveza i potraživanja. Svatko to čini na svoj način i za svoj račun izvoditi stanje i rezultat rada i poslovanja u prijašnjem razdoblju

— Vera GILJEVIĆ —

Financijska služba, kao najodgovornija za vođenje financija MORH-a, svake godine u ovo doba započinje aktivnosti za izradu godišnjeg financijskog izvješća, poznatijeg kao završni račun. Kontroliramo knjigovodstvene podatke, čistimo i otklanjamo greške, raspravljamo i rješavamo nejasno i sporno. I sve to radimo sami jer je to naš posao!

Kad govorimo o obvezama MORH-a, plaćamo ih kao i uvijek prema redu dospjelosti, ali onda i onoliko koliko novca osigura Ministarstvo financija putem jedinog računa Državne riznice. Dobivamo onoliko koliki je naš

financijski plan. Sve preko tog iznosa je dug, ostaje neplaćena obveza MORH-a, čak i onda kad neke naše evidencije kazuju da je ostalo novca na "našim računima". Taj dug prenosimo u sljedeću godinu i, kao i s vlastitim financija, tek kad ga podmirimo, možemo plaćati nove obveze. I sve to također radimo sami jer za to primamo plaću!

No, s potraživanjima ne možemo sami. Trebamo suradnju svojih dužnika, a dužnici ste i vi, zaposlenici MO-a i OSRH-a. Mi smo učinili sve što smo mogli bez vas. Poslali smo vam opomene i rekli da očekujemo podmirenje vaših dugovanja. Nakon "čišćenja" bilance, poslali smo vam izvode otvorenih stavaka, nekima od vas nepoznati obrazac, kojim smo vas pitali slažete li se s našim evidencijama o visini vašeg duga. Trebali ste nam se javiti svi jer moramo sa svima razgovarati. A javio se samo dio vas! Neki su rekli da se sla-

žu s dugom, neki su tražili ispravke, neki su htjeli odmah platiti cijeli iznos, neki su molili odgodu...

Evidentiranih dugovanja i dalje ima previše! I dalje će Državni ured za reviziju i ostale revizije i nadzor

Dugujete za neplaćeni smještaj u kapacitetima MO-a i OSRH-a za što dobivate mjesečne račune. Jesu li oni previsoki, možda preniski, prihvaćate li ih ili osporavate - morate odmah reagirati i raspraviti s onim tko vam

ih ispostavlja. Nekima od vas naplata se provodi obustavom, neki plaćate sami, a neki ostaju dužni.

Dugujete za prekoračenje odobrenih iznosa na službenim mobitelima. Za to ne dobivate račune već obavijesti o prekoračenju. Oni koji imaju opravdani razlog za prekoračenje trebaju to sami riješiti, inače ostaju dužni puni iznos. I opet, neki pod-

miru dug, a neki ostaju dužni. Svi koji ostaju dužni, bez obzira po kojem temelju, tjeraju poslodavca tužiti vlastitog zaposlenika! Teško je to shvatiti, teško je to objasniti i Državnom uredu za reviziju, i Ministarstvu financija, i Glavnom inspektoratu, i Samostalnom odjelu za internu reviziju, i Upravi vojne policije... Zaposlenik ne vraća svoj dug poslodavcu, a onda je na sudu poslodavac protiv vlastitog zaposlenika! Ili bivšeg zaposlenika!

Zato vas još jednom podsjećamo: krajnje je vrijeme da provjerite svoje financije, sredite svoje račune i izravnate dugove s poslodavcem.

Mi ćemo započeti projektima na razini Uprave za financije i proračun i nadalje pronalaziti rješenja koja će postupcima automatizma omogućiti svima zadovoljstvo: podmirene dugove i sredene financijske odnose između poslodavca i zaposlenika. A onda će i sa svim revizijama i nadzorima biti lakše! ■

snimio T. BRANDT

imati prigovore i davati svima naloge, a svi ćemo obrazlagati i tražiti opravdanje.

Znate li što sve dugujete svom poslodavcu? Podsjetit ćemo vas.

Dugujete novac koji vam je dan kao akontacija za službeno putovanje u zemlji i inozemstvu, a niste, neki od vas i nakon godinu dana, i nakon svih naših opomena i poticanja, donijeli na obračun putni nalog. Nova Uputa o automatiziranoj obradi putnih naloga za službena putovanja u zemlji, o kojoj smo pisali u prošlom broju, riješit će dio problema, ali uvijek ostajete vi najodgovorniji za osobne dugove MORH-u.

Dugujete novac koji ste dobili kao akontaciju za vaše školovanje u inozemstvu, a niste došli i donijeli obračun svega što ste dobili i potrošili. Neki zato što duguju pa im je teško vratiti ono što ipak nije njihovo, neki nemaju dugovanje i samo su nemarni, nazovimo to tako.

Fotomonografija o sudjelovanju OSRH u ISAF-u

Od branitelja domovine do čuvara svjetskog mira

Odjel hrvatskih vojnih glasila kraj ove godine dočekaao je s novim izdavačkim pothvatom na koji je iznimno ponosan: fotomonografijom o sudjelovanju OSRH u misiji ISAF u Afganistanu pod nazivom "Od branitelja domovine do čuvara svjetskog mira". Monografija sadrži više od 150 fotografija, koje većinom potpisuje fotoreporter HVG-a Tomislav Brandt, a govore o životu i ljudima Afganistana te našim vojnicima u misiji

Domagoj VLAHOVIĆ

Kraj 2007. godine Odjel hrvatskih vojnih glasila u sastavu MORH-ove Službe za odnose s javnošću i informiranje dočekaao je s novim izdavačkim pothvatom na koji je iznimno ponosan: fotomonografijom o sudjelovanju OSRH u misiji ISAF u Afganistanu pod nazivom "Od branitelja domovine do čuvara svjetskog mira". I vjerujte, poštovani čitatelji, da smo ponosni s razlogom. Mogli bismo ga izraziti samo na osnovu čisto tehničkih podataka: fotomonografija ima 168 stranica, velikog je formata i u tvrdom uvezu, sadrži više od 150 fotografija, većinom iz objektivnog iskustva profesionalca Tomislava Brandta (uz bitan doprinos Mije Knezovića i pripadnika MLOT-a koji su ustupili fotografije iz Changcharana). Uz fotografije, za one koji

ne znaju mnogo o tome što hrvatski vojnici rade u dalekoj azijskoj državi, postoji i 20 stranica teksta s bitnim podacima o uspostavi misije ISAF, sadašnjem trenutku i budućnosti misije te sve zapaženijem sudjelovanju hrvatske komponente u njoj.

Naš urednik fotografije, obilazeći hrvatske vojnike, u Afganistanu je proveo šest dana u listopadu ove godine. Većinu tog vremena potrošio je u neprestanoj potrazi za ka-

drovima kojima bi na najbolji način uspio predočiti kako hrvatski vojnici obavljaju svoje zadaće tisućama kilometara daleko od kuće. Mislimo da je posao obavio izvanredno, uspio je u nekoliko dana učiniti ono što neki kolege rade i mjesecima. Štoviše, unatoč nazivu fotomonografije koja u prvi plan stavlja naše vojnike, ona nam istodobno predstavlja i sam Afganistan i njegove stanovnike, kao i ožljike koji su još duboko urezani godinama ratovanja... Uspješnoj fotografskoj "misiji" pomogli su i idealni vremenski uvjeti, čudljiva afganistan-ska klima bila je naklonjena sa sunčanih i ugodnih 20-ak stupnjeva celzijusa.

Naravno, fotomonografija je prije svega posvećena njezinim glavnim junacima, hrvatskim vojnicima, čuvarima

svjetskog mira, koji u ovoj dalekoj zemlji žele pridonijeti uspostavi stabilnosti i sigurnosti. Tijekom obilazaka Kabula i Mazar-e-Sharifa, našem su fotografu vojnici pružali svesrdnu pomoć i omogućili da ovo izdanje ugleda svjetlo dana.

Hvala im, i želimo da fotomonografija pridonese uvjerenju da Hrvatska može, i to s punim pravom, biti ponosna na svoje vojnike! ■

Izobrazba stranih jezika u ŠSJ "Katarina Zrinska"

U Školi stranih jezika "Katarina Zrinska" od 3. rujna do 4. studenoga provedena je izobrazba 27. naraštaja intenzivnog tečaja engleskog, njemačkog, francuskog i talijanskog jezika.

Izobrazbu su proveli nastavnici Škole stranih jezika "Katarina Zrinska" u Zagrebu, Osijeku i Splitu. Polaznici su bili podijeljeni u tri razine poznavanja jezika: temeljnu,

srednju i naprednu. Tečaj je uspješno završilo 113 polaznika iz ustrojbenih cjelina MORH-a i OSRH. Nakon uspješno svladanog programa polaznicima su uručene diplome o poznavanju stranog jezika. Na svečanom završetku bili su vojni izaslanici akreditirani u RH, te pomoćnici vojnih izaslanika Republike Francuske, Savezne Republike Njemačke i Republike Austrije.

OJI

Seminar o informatičkom kriminalu

U RACVIAC-u je 12. i 13. prosinca održan seminar o informatičkom kriminalu "Cybercrime - nove prijetnje u virtualnom prostoru."

Organiziran je i proveden u suradnji s UNICRI-om (Institutom UN-a za međuregionalne zločine i pravosuđe), a na njemu su sudjelovali istaknuti svjetski stručnjaci iz tog područja. U sklopu seminara održana su brojna predavanja vezana uz definiranje tipova Cybercrimea, prijetnjama na svim razinama, sredstvima koja su na međunarodnoj razini na raspolaganju za borbu protiv njega te o razlozima uspostave pravnog okvira za razvijanje prevencije protiv te prijetnje u virtualnom prostoru u kojemu su granice vrlo nejasne i gdje svatko u svakom trenutku može biti na bilo kojem mjestu. U radu seminara sudjelovali su i studenti Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu s kojim RACVIAC i inače ima vrlo dobru suradnju.

L.P.

Temeljni tečaj za DS na HVU "Petar Zrinski"

Na HVU-u "Petar Zrinski" od 12. do 30. studenoga provedena je izobrazba četvrtog naraštaja Temelnog tečaja za državne službenike.

Tečaj su proveli djelatnici Dekanata HVU-a "Petar Zrinski" na čelu s voditeljem tečaja pukovnikom Stjepanom Vukovićem i provedbenim časnikom, bojnikom Jurom Lozom, uz pomoć djelatnika

Personalne uprave, Uprave za obuku i školstvo i Uprave za ljudske resurse. Tečaj su polazila 22 državna službenika iz ustrojbenih cjelina MORH-a i OSRH-a. Polaznici tečaja upoznali su se s ustrojem i djelokrugom rada MORH-a i OSRH-a, što je bila središnja tema tečaja.

Svim polaznicima svečano su uručene diplome o uspješnom završetku tečaja. Diplome je uručio dekan HVU-a "Petar Zrinski" brigadir Željko Akrap.

OJI

MORH i OSRH u 2007.

Godina intenzivne modernizacije

SIJEČANJ

- Odlazak 2. rotacije hrvatskog OMLT-a i pješačkog voda u misiju ISAF
- Načelnik GSOS-a Republike Italije admiral Giampaolo Di Paola u posjetu Hrvatskoj

- Potpisan sporazum MORH-a i trgovačkog društva Pleter usluge d.o.o. o preuzimanju djelatnika

VELJAČA

- Izaslanstvo MORH-a na minhenskoj konferenciji o sigurnosnoj politici

- Između vlada RH i Kraljevine Švedske potpisan Opći sporazum o suradnji na području obrane

OŽUJAK

- Ministar obrane Berislav Rončević na sastanku ministara EU Trojke u Wiesbadenu
- Središte za obuku pješništva Koprivnica obilježilo 15. obljetnicu

- Imenovani novi zapovjednici triju grana OSRH: general pukovnik Mladen Kruljac (HKOv), komodor Ante Urlić (HRM) i brigadni general Vlado Bagarić (HRZ)
- Prvo javno predstavljanje znanstvenog istraživanja "Hrvatska vojska - hrvatsko društvo" Instituta Ivo Pilar i MORH-ovog Instituta za istraživanje i razvoj obrambenih sustava
- Predsjednik RH Stjepan Mesić u posjetu ZZIO-u "Petar Zrinski"

TRAVANJ

- Albanski ministar obrane Fatmir Mediu u posjetu Hrvatskoj
- Izaslanstvo MORH-a na čelu s ministrom Rončevićem u posjetu Kuvajtu
- Održana svečana akademija u povodu desete obljetnice Vojnog ordinarijata
- U Cavtatu održan četvrti svjetski kongres o

- kemijskom, biološkom i radiološkom terorizmu
- U Puli održana 36. konferencija zapovjednika

vojnih učilišta NATO-a, PzM-a i Mediteranskog dijaloga

- Na vojnim poligonima Glavica i Radovanci provedena metodska-pokazna vježba Rad logističke postaje u terenskim uvjetima

SVIBANJ

- U Okučanima obilježena dvanaesta obljetnica vojno-redarstvene akcije Bljesak
- 49. međunarodno i 15. hrvatsko vojno hodočašće u Lourdes

- Predsjednik Vlade RH Ivo Sanader u posjetu ZZIO-u
- U Dubrovniku obilježen Dan OSRH i HKOv-a te 15. obljetnica deblokade Dubrovnika
- Na pet lokacija u okolini Zadra održana međunarodna civilna vježba zaštite i spašavanja IDASSA 2007

LIPANJ

- U Domu zdravlja u Ozlju preminuo umirovljeni general pukovnik OSRH Ivan Basarac
- Guardex 07 - međunarodna bilateralna vojna vježba pripadnika OS Hrvatske i SAD-a u Kninu
- Inženjerijska vježba postrojbi HKOv-a Unamig Livex u vukovarskoj vojarni

- Svečanim postrojanjem postrojbi OSRH u Zagrebu i Vukovaru obilježen Dan državnosti
- Godišnja konferencija zamjenika načelnika GS OS-a zemalja članica regionalne inicijative SEDM

- Hrvatski vojni policajci na svečanosti ustrojanja NATO multinacionalne postrojbe vojne policije
- Zapovjednik NATO-ovog Zapovjedništva za transformaciju američki general Lance L. Smith u posjetu Hrvatskoj
- Načelnik GSOS-a Litve general bojnik Valdas Tutkus u posjetu hrvatskoj Bojni za specijalna djelovanja
- Sedmo prvenstvo OSRH i Četvrto regionalno prvenstvo u vojničkom petoboju u Jastrebarskom
- Brod HRM-a Faust Vrančić na međunarodnoj vježbi Adrion Livex 2007 u Jonskom moru

SRPANJ

- Helikopterska nesreća u Vukovaru, tragično preminulo troje pripadnika OSRH - narednica Ljubica Perišić, stožerni narednik Juraj Ruškač i skupnik Vjekoslav Ljubo
- Izaslanstvo MORH-a na čelu s ministrom obrane u posjetu Portugalu
- Rumunjski ministar

obrane Teodor Melescanu u posjetu MORH-u

• Predstavljene nove službene maskirne odore za pripadnike OSRH u Afganistanu

KOLOVOZ

• U Kninu svečano obilježen Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i 12. obljetnica vojno-redarstvene operacije Oluja

• Redovita rotacija 10. kontingenta OSRH u Afganistanu

• Predstavници vojnog saniteta OSRH na vježbi MEDCEUR '07 u Moldaviji

• General pukovnik OSRH Marijan Mareković imenovan za glavnog inspektora obrane

• Sastanak ministra obrane RH Berislava Rončevića s njemačkim kolegom Franzom Josefom Jungom u MORH-u

RUJAN

• U Udbini i Delnicama održana vježba specijalaca Albanije, Makedonije i Hrvatske Adriatic Eagle 07

• Na Ključić brdu blizu Velike Gorice održano 40. svjetsko vojno prvenstvo u orijentacijskom trčanju

• U Zadru obilježena 16. obljetnica i Dan HRM-a

• U Puli održan 4. međunarodni simpozij "Multinacionalne postrojbe vojne policije u međunarodnim operacijama potpore miru"

• Izaslanstvo MORH-a na konferenciji o europskoj obrambenoj politici u Berlinu

• Zamjenik načelnika GS OSRH general pukovnik Slavko Barić na čelu hrvatskog vojnog izaslanstva u posjetu SAD-u

• Vojarna Pleso prihvatila prva dva školska aviona Zlin 242L namijenjena za selekcijsko letenje i temeljnu i naprednu obuku vojnih pilota

LISTOPAD

• U području hrvatskog dijela Jadranskog mora i obale održana međunarodna NATO intergranska vježba Noble Midas 2007, sudjelovalo 8 tisuća vojnika iz 12 zemalja

• 15. vojno-redarstveno hodočašće u Mariju Bistricu

• Sastanak ministara vanjskih poslova i obrane Američko-jadranske povelje i Baltičke povelje u Splitu

• MORH i finska tvrtka Patria potpisali ugovor o nabavi 84 AMV oklopna vozila pješništva za potrebe OSRH

• Primopredaja dužnosti direktora RACVIAC-a, Nedžad Hadžimusić iz MVP-a BiH prvi civil na toj funkciji

• Hrvatski vojnici-sportaši bez medalja na 4. svjetskim vojnim igrama u indijskom Hyderabadu

• Međugranska vježba CROSEL-07 na Gašincima, sa svrhom procjene spremnosti hrvatskih snaga predviđenih za međunarodne vojne operacije

• Ministar Rončević u Kijevu na godišnjem sastanku ministara obrane država članica SEDM procesa

• Vježba postrojbi PO Štit 2007 na rtu Kamenjak

STUDENI

• U Delnicama održano 11. prvenstvo OSRH u orijentacijskom trčanju

• Potpisani ugovori o nabavi novih protupožarnih zrakoplova - dva kanadera CL-415, tri Air

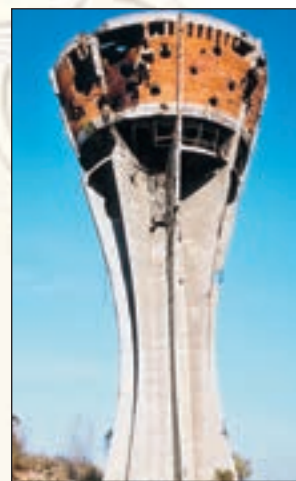

Tractora, te o financiranju razvoja hrvatske jurišne puške

• Proslava pete obljetnice Zapovjedništva za logistiku u Požegi

• ŠC Poljud u Splitu domaćini 9. prvenstva OSRH u plivanju

• Nagrade hrvatskim filmovima "Bombardiranje Zadra 1991." i "Nebeski vitezovi slavonske ravnici" na 18. međunarodnom filmskom festivalu Vojska i narod u talijanskom Bračianu

• Obilježena 16. obljetnica vukovarske tragedije

• Međunarodna računalno poduprta logistička vježba LOGEX-07 u Taktičko-simulacijskom središtu

PROSINAC

• Iz Rusije isporučena dva novonabavljena sred-

nja višenamjenska helikoptera Mi-171Š za potrebe HRZ-a, prvi od deset

• U zračnoj bazi Zagreb obilježena 16. obljetnica HRZ-a i PZO-a

• Obilježavanje 16. obljetnice Hrvatskog vojnog učilišta u vojarni "Petar Zrinski" ■

HIMARS postao operativan

US Army

HIMARS odnosno High Mobility Artillery Rocket System najnoviji je višecijevni bacač raketa (VBR) i upravo ulazi u operativnu uporabu u topničkim postrojbama američke kopnene vojske (US Army). Riječ je o VBR-u koji rabi isti tip streljiva kao i stariji sustav MLRS. Bitna je razlika u tome što MLRS rabi dva kontejnera, sa šest raketa svaki, i

postavljen je na oklopljeno gusjenično podvozje. HIMARS je olakšana inačica, rabi samo jedan kontejner sa šest projektila i postavljen je na taktički petotonski kamion, koji se inače masovno rabi u kopnenoj vojsci.

HIMARS je stoga znatno pokretljiviji i lakše ga je prevoziti zrakom ili željeznicom. Pri konstruiranju se

osobito vodilo računa o tome da se HIMARS može prevoziti transportnim avionom C-130 Hercules. Sustav je toliko prilagođen zračnom prijevozu da je moguće iskrcati ga već napunjenog i spremnog za djelovanje iz C-130. HIMARS zatim ispali projektile prema cilju i odmah se ukrca u avion spreman za uzlijetanje. I sve to u samo nekoliko minuta.

Sustav ima tri člana posade, kojima je automatizacija znatno olakšala rad. Tako je najteži dio posla posade svakog VBR-a, punjenje streljivom, uvelike olakšano i ubrzano primjenom posebnog punjača montiranog na okretno postolje. Punjač istodobno služi i kao okvir za učvršćivanje projektila nakon punjenja.

HIMARS je dosad raspoređen u tri postrojbe kopnene vojske i Nacionalne garde, a plan je opremiti još 13 drugih postrojbi.

M. PETROVIĆ

F-22A potpuno operativan

SREDINOM prosinca američko ratno zrakoplovstvo objavilo je kako je borbeni avion F-22A Raptor proglašen potpuno operativnim. Time je završena višegodišnja faza uvođenja u inicijalnu operativnu uporabu, odnosno sazrijevanje kompletno pratećeg sustava koji omogućuje da taj najsuvremeniji borbeni avion djeluje bilo gdje u svijetu, odnosno time je Raptor jedini borbeni avion pete generacije na svijetu koji se nalazi u punoj operativnoj uporabi. Prva eskadrila Raptora koja je proglašena FOC (Full operational capability) jest 27. lovačka eskadrila iz zrakoplovne baze Langley, koja je u sastavu 192. lovačkog puka Zrakoplovne nacionalne garde. Inače, 192. lovački puk je druga postrojba nakon 1. lovačkog puka koja je popunjena s tim tipom borbenog aviona. Za američko ratno zrakoplovstvo je to veliki uspjeh i zbog toga što je to rezultat rada djelatnog sastava lo-

vačkog puka, i njegove aktivne pričuve.

Proglasenju FOC-a za Raptore, proteklih godina su prethodili uspjesi poput prvog prekomorskog rasporeda u japansku bazu Kadena, te uspjesi na velikim multinacionalnim vježbama poput Red Flag, Combat Hammer i Northern Edge.

Kako razvoj novih borbenih sustava znači i otvaranje novih radnih mjesta u vojnoj industriji potvrđuje i prosinački primjer tvrtke BAE System, koje je u američkom gradu South Nashua u saveznoj državi New Hampshire otvorila svoj novi proizvodni pogon. Ti novi kapaciteti namijenjeni su povećanju proizvodnje sustava za elektronsko

ratovanje koji će se ugrađivati na borbene avione F-22A Raptor i F-35 Lightning II, i u njima će biti zaposleno 1400 ljudi.

I. SKENDEROVIĆ

Besposadno vozilo TerraMax

AMERIČKA tvrtka Oshkosh Truck Corporation nastupila je na ovogodišnjem natjecanju Urban Challenge, koje je zapravo nastavak legendarnog natjecanja besposadnih vozila Grand Challenge. Dosad su se natjecanja Grand Challenge odvijala u pustinjskim uvjetima i konstruktorski timovi su to već uspješno svladali razvivši robotska vozila koja su samostalno svladavala testnu stazu. Zato je organizator, agencija za napredna obrambena istraživanja DARPA odlučila izazov podići na višu razinu - vožnju robotskih vozila u urbanim uvjetima.

Dok je većina drugih timova na natjecanju Urban Challenge kao osnovu uzimala terenska vozila ili kombije, Oshkosh je krenuo dru-

gim putem. On je odlučio prilagoditi svoj dobro poznati srednji taktički kamion pogonske konfiguracije 4x4 MTRV (Medium Tactical Vehicle Replacement), što je temeljni srednji taktički kamion američkog morskog korpusa. Vozilo je dodatno opremljeno senzorima i računalima, koji omogućavaju autonomnu vožnju po raznim terenima bez potrebe za ljudskom intervencijom.

To je zapravo bio vrlo logičan potez jer analitičari smatraju kako će prva besposadna vozila u sastavu vojnih snaga biti upravo kamioni i slična logistička vozila. Danas logistička potpora snagama, osobito

onim u mirovnim misijama, zahtijeva mnoštvo kamiona za prijevoz svih potreština. Ali zahtijeva i znatan broj vozača i pratećeg osoblja. Uporaba robotiziranih vozila može veliku potrebu za vozačima znatno smanjiti te djelomično pojednostaviti i automatizirati inače složeni logistički problem.

M. PETROVIĆ

Rumunjska zaključila završni ugovor za Spartane

POČETKOM prosinca 2007. tvrtka Alenia Aeronautica objavila je kako je u Bukureštu sklopila konačni ugovor o prodaji sedam srednjih taktičkih transportnih aviona C-27J Spartan. Vrijednost tog ugovora je 217 milijuna eura. Realizacija ugovora bila je s gotovo 12 mjeseci za kašnjenja u odnosu na najave iz studenoga 2006., kada je i donesena rumunjska odluka o toj kupnji. Sklopljenim ugovorom je obuhvaćena i obuka letačkog i tehničkog sastava, isporuka opreme za opsluživa-

nje i održavanje aviona, određena količina zamjenskih dijelova i potrošnog materijala, te simulatora leta koji će biti instaliran u Bukureštu. Isporuka prvog rumunjskog Spartana trebala bi se realizirati do kraja 2008. godine.

Okosnicu današnje rumunjske transportne flote čine avioni An-24,

An-26 i C-130, a novim Spartanima Rumunjska planira prije svega zamijeniti Antonove. Rumunjski Spartani bit će opremljeni kompletnim senzorskim obrambenim sustavom,

čime se želi otvoriti mogućnost sudjelovanja u međunarodnim operacijama na područjima velikog sigurnosnog rizika. Novim rumunjskim uspjehom avion C-27J potvrđuje se kao definitivni europski hit, posebice u usporedbi sa svojim glavnim tržišnim konkurentom, CASA-inim transportnim avionom C-295M.

Kao glavne adute svog aviona Alenia Aeronautica uobičajava navoditi prije svega znatno veći dolet u odnosu na C-295M, veću nosivost, jače motore, vrlo dobru iskoristivost i prilagodljivost različitim tipovima misija, kako vojnih tako i civilnih. U vojne svrhe može biti rabljen za različite oblike prijevoza i izbacivanja vojnih postrojbi i materijala. U klasičnoj transportnoj konfiguraciji Mini Hercules može prevesti do 62 vojnika s punom opremom, odnosno 46 padobranaca. U sanitetskoj konfiguraciji transportnog prostora može prevesti 36 nosila uz prateće medicinsko osoblje. U civilne svrhe može biti također rabljen za različite oblike prijevoza ljudi i potrebnog materijala, te za protupožarnu borbu.

I. SKENDEROVIĆ

Češka kupuje LMV i Dingo 2

ČEŠKA je vojska nakon kupnje srednjih oklopnih vozila Pandur II odlučila da joj trebaju i moderna laka oklopna vozila. Ta je odluka sazrela nakon što je Češka Republika odlučila u sklopu misije ISAF u Afganistanu preuzeti jedan provincijski rekonstrukcijski tim (PRT), i to u južnoj pokrajini Logar.

Amerikanci su kao najbrži način nabave potrebne opreme ponudili unajmljivanje potrebne količine lakih oklopnih vozila Humvee, no Česi su nakon pomne analize zaključili da trebaju drukčiji tip vozila.

Zato su, za potrebe snaga koje će djelovati u sklopu toga provincijskog rekonstrukcijskog tima, po žurnom postupku nabavili dva tipa lakih oklopnih vozila. Odlučili su se

za četiri oklopna vozila Iveco LMV i četiri oklopna vozila KMW Dingo 2. Riječ je o dva trenutačno najpopularnija oklopna vozila u Europi, što su ga nabavile mnoge vojske, osobito za potrebe postrojbi koje sudjeluju u mirovnim misijama.

Iveco LMV je nešto lakše vozilo koje ipak nudi dobru oklopnu zaštitu, dok je KMW Dingo 2 s masom od 11 tona vozilo s ozbiljnom razinom zaštite i sposobno je djelovati u opasnom okruženju, a u slučaju napada raznih vrsta zaštititi posadu od ozbiljnijeg stradanja. Oba vozila imaju pogonsku konfiguraciju 4x4 i napredni

pogonski sustav, koji im omogućava dobre vozne osobine neovisno o vrsti podloge po kojoj se kreću.

Iako je riječ o nabavi samo osam vozila, to se može smatrati početkom jer se procjenjuje da je ukupna potreba češke vojske bar nekoliko desetaka vozila takvog tipa.

M. PETROVIĆ

Klasa Ticonderoga naoružana projektilima ESSM

TVRTKA Lockheed Martin potpisala je ugovor i započinje prilagodbu raketnog sustava krstarica američke ratne mornarice klase Ticonderoga kao dijela modernizacijskog programa, što uključuje prilagodbu na projekte RIM-162 Evolved SeaSparrow Missiles (ESSM) tvrtke Raytheon. Prilagodba će se izvršiti na dva 16 Mk 41 sustava za okomito lansiranje na svakom pojedinom brodu u skladu s najnovijim Baseline VII standardom, koji uključuje Ethernet priključke te optičke kablove i pripadne kanale, kako bi se uskladili sa standardima razarača klase Arleigh Burke. Krstarice klase Ticonderoga za otkrivanje ciljeva koriste se radarskim sustavom AN/SPY-1 (Aegis), a za navođenje projektila ESSM-a na ciljeve iluminacijskim radarima AN/SPG-62, koji se inače rabe za navođenje raketa sustava Standard.

U odnosu na prethodnu generaciju projektila, ESSM je brži i pokretljiviji zbog uporabe digitalnog autopilota. Bojna glava mase oko 30 kg znatno je učinkovitija te optimizirana za uništavanje protubrodskih

prijetnju te ga označe kao cilj. Projektili ESSM posebno su prilagođeni za uništavanje nadzvučnih projektila i djelovanje u priobalnom okruženju pojačanih radarskih smetnji.

vođenih projektila. Digitalna tehnologija omogućuje lansiranje bez prethodnog zagrijavanja tako da je vrijeme reagiranja smanjeno na ono za koje brodski sustavi otkriju objekt u zraku i prepoznaju ga kao

Krstarice klase Ticonderoga primarno su projektirane kako bi osigurale protuzračnu obranu velikog dometa pa je i osnovno protuzračno naoružanje temeljeno na projektilima Standard Missile. Ovi projektili i dalje će osiguravati protuzračnu obranu većeg dometa, dok će ESSM projektili ojačati brodske samoobrambene značajke na kraćem dometu. Nadogradnjom raketnog sustava i uvođenjem ESSM projektila bit će osiguran veći stupanj fleksibilnosti, a aerodinamična konfiguracija ESSM-a omogućava da se čak četiri rakete smjeste u jednu lansirnu cijev vertikalnog lansera Mk 41.

M. PTIĆ GRŽELJ

Porinuže novog južnokorejskog patrolnog broda

RATNA mornarica Južne Koreje svečano je porinula prvi vrlo brzi patrolni brod klase Gumdosuri, opremljen domaćim izgrađenim krstarećim projektilima velikog dometa i sustavom za elektroničku borbu. Patrolni brod istisnine 440 tona nazvan je Yoon Young-Ha prema poginulom mornaru u pomorskoj bitci sa Sjevernom Korejom 2002. godine blizu zapadne obale. Svečana ceremonija porinuča održana je krajem lipnja ove godine u brodogradilištu tvrtke Hanjin Heavy Industries and Construction u Pusanu nakon gotovo 23 mjeseca razvoja projekta i gradnje broda.

Brod je prvo PKG (Guided Missile Patrol Killer) plovilo izgrađeno u projektu PKX iz 2003. godine. Cilj projekta je gradnja plovila koja će patrolirati osporavanom zapadnomorskom granicom, služiti će obrani crte razgraničenja te će imati mogućnost napada na neprijateljska plovila s velikog dometa a zamijenit će pojedine zastarjele 135 tonske patrolne brodove klase Chamsuri. Crta razgraničenja stabilizirala se je

oko 38. paralele a nametnuli su je Ujedinjeni narodi nakon okončanja Korejskog rata 1953. godine te je podijelila korejski poluotok na dva dijela, Sjevernu i Južnu Koreju. Pyongyang je nikada nije službeno prihvatio te su zato izbijali manji i veći sukobi između ratnih mornarica dviju država, posebice 1999. i 2002.

Patrolni brod Yoon Young-Ha dugačak je 63 metra i širok 9 metara, nosi četiri Hae Seong (Sea Star) precizno navođena krstareća projektila dometa 150 km koje je proizvela državna Agencija za vojni razvoj. Od preostalog naoružanja na pramčanom dijelu broda smješten je top kalibra 76 mm dok se na krmenom dijelu broda nalazi top kalibra 40 mm. Također, taj vrlo brzi patrolni brod opremljen je visokotehnološkim radarskim sustavom koji ima mogućnost simultanog otkrivanja i praćenja više od 100 zračnih i morskih ciljeva, sustavom za elektroničku borbu, ograničenim

kapacitetom nezamjetljivosti te termalnom infracrvenom kamerom koja omogućava posadi od 40 članova lociranje, ciljanje i paljbu na specifične mete čak i nakon isključivanja radarskog sustava. Vodomlazna propulzija omogućava postizanje brzina većih od 40 čvorova.

Nakon uspješno provedenih pokusnih plovidbi, novi patrolni brod Yoon Young-Ha trebao bi ući u operativnu službu južnokorejske mornarice u prvoj polovici 2008. godine.

M. PTIĆ GRŽELJ

Advanced Tactical Laser

Boeing u novoj prilagodbi njihove inače vrlo uspješne borbeno platforme Gunship II, koju čine prerađeni transportni avioni AC-130H Spectre odnosno AC-130U Spooky.

Sadašnji arsenal tih aviona čine dva topa M61 Vulcan kalibra 20 mm (koji bi inače us-

koro trebali biti zamijenjeni s topovima Mk 44 Bushmaster II kalibra 30 mm), jedan top L60 Bofors kalibra 40 mm, te jedna haubica M102 kalibra 105 mm. Ti avioni bi uskoro trebali dobiti novo naoružanje, i to lasersko koje bi trebalo biti novi veliki korak u izvođenju preciznijih napada na zemaljske protivničke ciljeve, odnosno novi veliki korak ka smanjenju neželjenih posljedica takvih zračnih udara. U tu svrhu

proteklih godina su te dvije tvrtke u suradnji s američkim ministarstvom obrane pokrenule projekt integriranja novog naoružanja, koji je početkom prosinca 2007. postigao i jedan od vrlo važnih početnih uspjeha, a to je uspješna instalacija kemijskog laserskog modula (težine oko 5,5 tona) u unutrašnjost transportnog aviona C-130H, koji se rabi kao prototip za potrebe testiranja. S donje strane trupa bit će postavljena turela (koju je izradila tvrtka L-3 Communications/Brashear) koja će uz kemijski laser velike snage sadržavati laserski senzor za otkrivanje i praćenje protivničkih ciljeva. Prva probna gađanja zemaljskih ciljeva iz zraka planirana su za prvu polovicu 2008. godine.

I. SKENDEROVIĆ

PROTEKLIH desetljeća ulažu se veliki naponi za pronalaženje načina za smanjivanje kolateralnih ljudskih i materijalnih šteta. Ti neželjeni učinci borbenih djelovanja utječu ne samo na pravila uporabe oružanih snaga nego potiču i konstantni napor vojne industrije u pronalaženju odgovarajućih tehnoloških rješenja u svrhu njihovog smanjenja. Jedan od zadnjih takvih primjera je suradnja tvrtki Lockheed Martin i

Protuteroristička suradnja u sklopu NATO-a

Veliki pomak u američkoj vanjskopolitičkoj strategiji nakon 11. rujna 2001. odnosi se na organizaciju NATO. Nakon terorističkog napada NATO-ovi saveznici odmah su primijenili članak 5. Sporazuma o NATO-u i pozvali se na potrebu zajedničke obrane - odredbu koja u dosadašnjoj pedesetogodišnjoj povijesti NATO-a još nikad nije bila promijenjena

Božo VUKASOVIĆ

Peti članak Sporazuma o NATO-u formalno je aktiviran prvi put nakon terorističkih napada 11. rujna 2001., te su se vojne snage europskih zemalja uključile u afganistansku operaciju, razvijena je široka mreža obavještajne suradnje, a Europa je postala važnom sastavnicom antiterorističke koalicije.

U tom sklopu i pitanje NATO-a dobilo je posebnu vrijednost. Tvrdnja dijela promatrača, koja se javila nakon rušenja Miloševića, kako je NATO organizacija koja više i nema neku bitnu funkciju, pa mu Amerika ni neće poklanjati veliku važnost, nakon terorističkog napada na Ameriku bila je brzo demantirana. Za razliku od prijašnjih na-

java kako bi novi krug proširenja trebao biti pomno planiran i kako ne treba žuriti s prijamom novih članica, američka administracija, upravo u želji da i formalno učvrsti antiteroristički savez, najavila je spremnost uključivanja u NATO novih država istočne Europe. Svjesna da je borba protiv terorizma dugoročna zadaća i da u toj borbi jedino uz angažiranje što većeg broja država mogu biti ostvareni rezultati, kreatori američke politike založili su se za jačanje i proširenje Atlantskog saveza koji se dosad pokazao najvažnijim instrumentom okupljanja svih saveznika.

Predsjednik Bush je 24. rujna 2001. potpisao izvršnu uredbu broj 13224 kojom su zamrznuti računi i

imovina 27 terorista, terorističkih organizacija i financijera povezanih s Al-Qaidom. Blokirane su i transakcije američkih državljana i tvrtki s takvim osobama ili organizacijama, a liste osoba povezanih s terorističkim aktivnostima svakodnevno se nadopunjavaju. Slične uredbe usvojene su i u drugim zemljama ili važnijim financijsko-monetarnim institucijama. Zatraženo je i službeno obilježavanje pojedinih skupina kao inozemnih terorističkih organizacija (Foreign terrorist organization - FTO) što bi znatno ubrzalo i olakšalo zakonsku proceduru protiv njihovih članova. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Supersateliti kao okosnica globalne informacijske mreže

Američka vojska ima viziju kako će supersateliti postati okosnicom u stvaranju globalne informacijske mreže. Ovo je pregled razvoja novih satelita načinjenih kako bi podupirali centralizirano umreženo ratovanje, te današnjih globalnih sustava

Pripremio Marijo PETROVIĆ

Države svijeta stalno poboljšavaju svoje vojne komunikacijske satelite, povećavajući kapacitet i brzinu prijenosa prema i od svojih satelitskih skupina, oslanjajući se na iskustva iz nedavnih sukoba.

Američka vojska, naravno, ide mnogo dalje od samog poboljšanja jer nastoji ustrojiti fundamentalno drugačiji pristup vojnim komunikacijama temeljen na obliku internet strukture i na ekstremno visokokapacitivnim satelitima koji mogu po-

vezivati izvidničke platforme, operacije na terenu, pa čak i manje postrojbe zbog potpore koordiniranom centraliziranom umreženom ratovanju.

U slučaju potpune uspostave te nove arhitekture, mogli bi se koristiti supersateliti kako bi se korisnici priključili svojevrsnoj informatičkoj mreži koju Pentagon naziva "globalna informacijska mreža" (GIG). Jednom puštena u pogon, bez obzira je li riječ o taktičkim zapovjednicima na bojišnici ili stratezima na drugoj strani planeta, omogućit će provedbu izviđanja u gotovo realnom vremenu, koordinirati izvore i prosljeđivati instrukcije postrojbama na terenu. Isto tako, bit će potpuno nevažno kakva se oprema rabi na oba kraja.

Koliko će sustav dobro raditi dijelom

ovisi o brzini prijenosa podataka što se prosljeđuju putem satelita. Satelitski sustavi američke vojske trenutačno su sporiji nego to zahtijevaju specifikacije za potporu GIG-a. U realnosti, neke od starijih svemirskih letjelica imaju brzinu ne veću od stare telefonske parice.

SAD u orbiti ima tri primarna komunikacijska satelitska sustava. Obrambeni satelitski komunikacijski sustav (DSCS) koji se rabi za komunikacije veće propusne moći ali smanjene sigurnosti, visoko zaštićeni Milstar sustav za komunikacije u slučaju nuklearnih sukoba, te nasljednik koji radi na ultravisokim frekvencijama (UFO), a poslužuje ratnu mornaricu i korisnike u ostalim granama raspoređene na terenu, izvan matičnog teritorija. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Materijalno nagrađivanje i njegov stimulacijski aspekt

Slobodan ČURČIJA

Materijalno nagrađivanje i njegov stimulacijski aspekt kao sredstvo poticanja radne aktivnosti bilo je poznato i korišteno u davnoj prošlosti. Praksa stimulativnog plaćanja stara je najmanje 2400 godina, što govori kako su davno otkrivene neke prednosti takvih oblika plaćanja.

Moderan svijet poslovanja obilježavanju stalni transformacijski procesi. Ni kompanije kao dio tog sustava nisu izuzete od promjena.

Transformacijska narav kompanija, i posebno neprekidna potreba za upravljanjem promjenama radne snage, traži odgovor na pitanje kako u takvim uvjetima strukturirati sustav kompenzacija. Iskustva i istraživanja potvrđuju da se odgovor može pronaći u usklađenosti etapa u razvoju biznisa (stupanj razvoja), zahtjeva tržišta za plaćanjem vanjskih talenata i načina plaćanja. Uspješno usklađivanje toga ne zahtijeva samo visoku razinu stručnosti

već i određenu odvažnost i spremnost za prihvaćanje promjena.

Promatrajući sustav materijalnog nagrađivanja danas iz globalne perspektive, uviđamo da još postoje znatne razlike u načinima plaćanja, odnosno nagrađivanja. Tako npr. postoje velike razlike u sustavima plaćanja između različitih zemalja zbog različite hijerarhije nacionalnih vrijednosti. Naime, svi su inficirani intenzivnom konkurencijom i utrkom za kupcima i kritičnim vještinama, na sve utječe globalno financijsko tržište i svi traže kako razumjeti i uravnotežiti golemu količinu informacija i tehnologija izvan nacionalnih granica. Sve se kompanije susreću sa sličnim pritiscima, ali odgovori na te pritiske su različiti.

Nagrađivanje uključuje ne samo izravne isplate u gotovini već i neizravna plaćanja u obliku zaposleničkih beneficija i poticaja. Ono motivira zaposlenike u dostizanju

više razine produktivnosti. U skladu s time, to je i kritična komponenta koja se javlja u odnosima između poslodavaca i zaposlenika.

Na kompenzacije utječu različite silnice poput tržišta radne snage, pregovora između poslodavaca i sindikata, državnog zakonodavstva i filozofije top menadžmenta. To je izvanredno dinamično područje.

Kompenzacijski sustavi i sustavi nagrađivanja mogu postati značajan alat za potporu globalnog načina razmišljanja ili mogu formirati znatne zapreke koje pak mogu blokirati put. Za organizacije koje se natječu na svjetskom tržištu, upravljanje kompenzacijama i sustavima nagrađivanja uvijek je ovisilo o razumijevanju socijalnih, ekonomskih i političkih promjena koje se pojavljuju u zemljama u kojima djeluju. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

A400M širi krila (II. dio)

Postavljen između američkih C-17 Globemaster III i C-130 Hercules, europski A400M trebao bi biti idealno rješenje za većinu ratnih zrakoplovstava

Pripremio Dražen MILIĆ

Možda najveći problem projekta A400M, oko kojega su se vodile dugogodišnje rasprave, bio je odabir vrste pogona. Dok je dio kupaca zagovarao uporabu turboventilacijskih motora (kao na Globemasteru III), većina je tražila turboelisne motore (kao na Herculesu). Osim veće brzine leta i veće nosivosti, zagovornici turboventilacijskih motora su isticali da u Europi ne postoji dovoljno snažan turboelisni motor. Rješenje je pronađeno u osnivanju nove tvrtke - Europrop International (EPI) s osnivačima Turbo Propulsores - ITP (Španjolska), MTU Aero Engines (Njemačka), Rolls-Royce (Velika Britanija) i Snecma (Francuska). Trenutačno jedina zadaća EPI-a je razvoj i proizvodnja turboelisnog motora TP400-D6.

Prvi let tog motora izvorno je planiran za početak ove godine. Iako je prvi TP400-D6 još u travnju ove godine postavljen na lijevi unutarnji nosač na posebno modificiranom Lockheed Martinovom C-130K Herculesu W2, letna su testiranja otkazana za studeni. Do otkaziva-

nja je došlo nakon testiranja obavljenog na zemlji 28. veljače 2006. (u Istesu pokraj Marseillesa). Preciznije, testiranja su pokazala da je nužno pojačati vezu između turboblaznog motora i reduktora. Naime, snaga turboblaznog motora se preko reduktora prenosi na elisu. Kod motora TP400-D6 riječ je o osmerokratkoj elisi FH36 tvrtke Rattier-Figeac promjera 5,3 metra. Krakovi elise načinjeni su od kompozitnih materijala, čime im se povećava izdržljivost i smanjuje masa. TP400-D6 je najsnažniji turboelisni motor ikad proizveden na Zapadu, sa snagom od 9694 kW (13 000 ks). U operativnoj uporabi snaga će biti ograničena, tako da će piloti tijekom polijetanja moći rabiti snagu od 8203 kW (11 000 ks). TP400-D6 je drugi najsnažniji turboelisni motor na svijetu. Od njega je jači još samo ruski NK-12MP snage 11 030 kW (15 000 ks) koji se rabi na avionima Tu-95MC i Tu-142.

Specifičnost A400M bit će konfiguracija motora koji se neće vrtjeti u istom smjeru kako je to uobičajeno, već će kod para motora na sva-

kom krilu okretanje elisa biti asimetrično. Projektanti su zaključili da će na taj način smanjiti vibracije i naprezanja krila i asimetrično kretanje zraka preko krila. Najveća prednost zapravo je znatno olakšano upravljanje avionom u slučaju otkazivanja jednoga ili čak dva motora.

U trenutku pisanja ovog teksta, EPI još nije objavila podatke jesu li počela letna testiranja TP400-D6. Planirano je osmomjesečno letno testiranje s ukupno 7500 sati. U lipnju 2007. tvrtka MTU je objavila kako je započela sa sastavljanjem prvog TP400-D6 motora pomoću alata i strojeva koji će se rabiti u serijskoj proizvodnji. Za početak je planirana proizvodnja 24 motora namijenjena ugradnji na prvih šest aviona koji će se rabiti za letna testiranja. Isporuka prvog serijskog TP400-D6 planirana je za 2009. godinu, s planiranim povećanjem mjesečne proizvodnje na deset motora tijekom 2010. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Korvete kao višenamjenski brodovi

lako su već i danas korvete višenamjenski ratni brodovi koji mogu obavljati zadaće što su ih još prije dvadesetak godina morali obavljati korvete i razarači, njihov je razvoj daleko od vrhunca

— Pripremio Tomislav JANJIĆ —

Korvete više nisu tek zamjena za brze napadne brodove (raketne čamce i raketne topovnjače) koji su dominirali tržištem prije nekih dvadeset do trideset godina. Korvete se kontinuirano razvijaju u višenamjenske ratne brodove, čija je glavna odlika dobar (da ne kažemo izvrstan) odnos cijena/borbena moć. Ono što je od korveta napravilo prave višenamjenske platforme jest oružje, koje je postalo dovoljno kompaktno da se može ugraditi i na manje ratne brodove pružajući im paljbenu moć koja je nekad bila rezervirana isključivo za razarače i fregate.

Oman je nedavno potpisao ugovor s tvrtkom VT Shipbuilding za tri Ocean Patrol Vessels (oceanski patrolni brodovi). Riječ je o korvetama namijenjenim djelovanju daleko od svojih matičnih baza. Taj je ugovor samo najnoviji, sigurno ne i posljednji primjer rasta važnosti korveta u suvremenim ratnim mornaricama.

Važnost korveta sve više će rasti jer sve veći broj suvremenih ratnih mornarica razmišlja o mogućnostima uporabe (a samim tim i o kupnji) višenamjenskih ratnih brodova namijenjenih djelovanju u operacijama niskog i srednjeg intenziteta (mirovne operacije). Tako britanska ratna mornarica ozbiljno razmišlja o kupnji većeg broja korveta ili lakih fregata.

Slično kao i kod brzih napadnih brodova, primarna je zadaća korveta borba protiv drugih brodova (anti-surface warfare - ASuW), a glavno oružje su protubrodski projektili s aktivnim radarskim sustavima samonavođenja. Jedan je od najpoznatijih i dosad često rabljen projektil francuski MBDA Exocet MM 40 mase oko 870 kg. Exocet MM 40 Block I i Block II imaju raketni pogon, što je dovoljno za 40 nautičkih milja maksimalnog dometa. Projektili Block II imaju moderniji radar, koji radi u J frekventnom rasponu

(10 do 20 GHz), te GPS ili Galileo satelitsku navigaciju radi povećanja mogućnosti otkrivanja pojedinačnih ciljeva i veće preciznosti, posebno protiv ciljeva koji plove blizu obale ili su u lukama. Jedan od zadnjih kupaca Exoceta MM40 Block II jest indonezijska ratna mornarica. Kupila ih je za svoje korvete klase Sigma, koje gradi tvrtka Royal Schelde.

Poboljšani Exocet MM40 Block 3 ima, umjesto raketnog, turbomlazni motor, koji je povećao domet na čak 97 nautičkih milja. Block 3 je zadržao elektroničke sustave s Blocka II, ali je dobio i ograničene mogućnosti napadanja ciljeva na kopnu. Prvi su kupci Oman (Project Khareef) i Ujedinjeni Arapski Emirati (Al Baynunah). Omanska ratna mornarica još otprije rabi starije inačice Exoceta. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Transportne jedrilice Trećeg Reicha

Tijekom II. svjetskog rata nacistička Njemačka se u velikoj mjeri koristila bezmotornim letjelicama - posebice u transportnim zadaćama. Premda su njihovi operativni rezultati bili ograničenih razmjera, smatrane su vrlo korisnim dodatkom Reichovoj zračnoj logističkoj floti

Igor SPICIJARIĆ

Dugo nakon osnivanja novog njemačkog zrakoplovstva poslije poraza u I. svjetskom ratu, bezmotorni zrakoplovi su zauzimali važno mjesto u taktičkim promišljanjima njemačkih stratega o prebacivanju pješačkih postrojbi na bojišta. Vrlo važno je napomenuti da su gotovo svi njemački borbeni piloti, školovani prije nego što je pod Hitlerovom vlašću Njemačka ušla u otvoreni proces naoružavanja, učili letjeti na jedrilicama. U tom razdoblju, kao što će se vidjeti iz daljnjeg teksta, mnoge važne tehničke inovacije na tom polju bile su rezultat istraživanja i razvoja u DFS-u (Deutsche Forschungs-Institut für Saggelflug - Njemački istraživački institut za zrakoplovno jedriličarstvo).

Zračne su jedrilice u Njemačkoj bile razvijane u svim oblicima i veličinama, a bile su namijenjene za

vrlo široki spektar zadaća. Uz izvidničke bile su im namijenjene čak i bombarderske zadaće. U taktičkom smislu, ipak su najzahvalnije bile u ulozi nosača, odnosno transportera pješačkih trupa.

Prvi tip jedrilice koji je bio iskušan (uporabljen) u pravoj borbenoj akciji bila je sićušna jedrilica pod oznakom DFS 230. Bila je to konvencionalna jedrilica, s pravilnim i visoko postavljenim krilima. Krila su bila postavljena pod kutom od 90° u odnosu na trup jedrilice. Razvijena je još 1932. godine kao prototip u proizvodnim pogonima tvrtke Rhön - Rossitten - Gesellschaft. U svojoj unutrašnjosti mogla je ponijeti uz pilota i 10 vojnika pod punom ratnom opremom, ili 1250 kg korisnog tereta. U punom smislu tog pojma, desantne jedrilice DFS 230 bile su u to vrijeme "tajno oružje". Njihov borbeni debi, kad su ih rabili njemački

padobranici u napadu na veliki belgijski kompleks utvrda Ebel - Emael, zbio se 10. svibnja 1940. i predstavljao je potpuno taktičko i strateško iznenađenje za belgijsku obranu. Elitne postrojbe padobranaca pod zapovjedništvom generala Studenta nesmetano su se spustile u dubinu belgijskog teritorija i vrlo brzo i bez otpora ovladale strateškim točkama i objektima. Unatoč tom uspjehu, jednom kad se saznalo za njihovo postojanje i način njihove taktičke uporabe, teško je bilo ponovno postići sličan učinak iznenađenja na protivničku obranu. Istodobno, njemačko zapovjedništvo je uvidjelo da je to prilično skup, tehnički zahtjevan ali i opasan način transporta pješačkih trupa izravno na bojište. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojn timer.hr

Hrvatski vitezovi Reda Marije Terezije (VI)

Matija Rukavina (1737.-1813.) Simeon Ivičić (1759.-1823.)

Bitke koje su vodili Rukavina i Ivičić bile su dio novog doba europske vojne povijesti, koje su obilježili francuski revolucionarni ratovi...

Vladimir BRNARDIĆ

Matija Rukavina još je jedan zaslužnik Križa Marije Terezije koji je došao iz obitelji s vojničkom tradicijom: rodio se kao sin časnika u Trnovcu u Lici 1737. godine. U kolovozu 1755. stupio je kao zastavnički kadet u linijsku pješačku pukovniju Joseph Esterházy i s njom krenuo u Sedmogodišnji rat (1756-1763). Već prve godine rata, zbog iznimnog ponašanja u bici kod Lobositz, imenovan je potporučnikom u novoosnovanoj linijskoj pješačkoj pukovniji Johann Pálffy. U svim daljnjim okršajima i opsadama Rukavina se isticao pa

je već nakon opsade Glatza 1758. postao natporučnik, a tom prilikom ga je pohvalio i sam general Loudon. Tijekom opsade zadobio je više rana. Premješten je u Ličku krajišku pješačku pukovniju, gdje je postao satnik, a potom je u veljači 1778. izvanredno promaknut u čin bojnika pri Otočkoj krajiškoj pješačkoj pukovniji. Na čelu svoje bojne sudjelovao je u Ratu za bavarsko naslijeđe služeći kao predstraža Loudonovoj armiji.

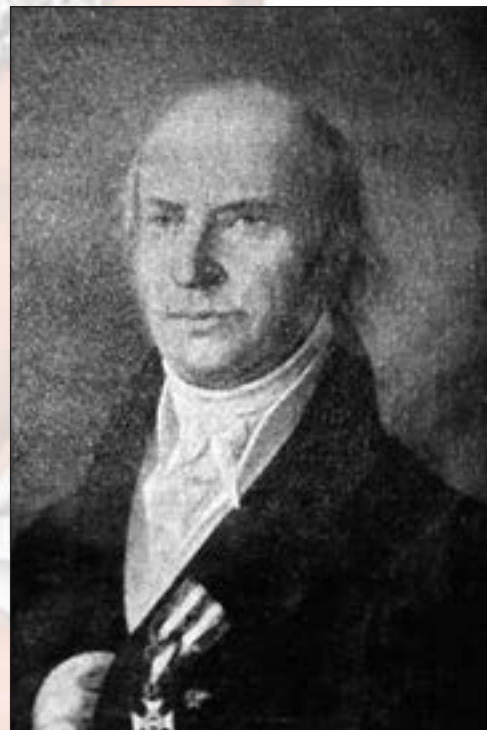
Kad je car Josip II. godine 1786. posjetio karlovački dio Vojne krajiine, imenovao je Rukavinu potpukovnikom pri Ogulinskoj krajiškoj

■ Matiju Rukavinu niti ranjavanja nisu mogla spriječiti da se bori uz svoje vojnike

pješačkoj pukovniji, a s tim činom sudjelovao je potom u Turskome ratu (1788-1791), gdje je dva puta bio teško ranjen. Ipak, uspio je preživjeti i u prosincu 1789. promaknut je u čin pukovnika. Nakon sklapanja mira uspješno je sudjelovao u radu komisije za razgraničenje s Turskom.

Godine 1794. s dvije kombinirane karlovačke bojne upućen je na bojište u Italiji. Ondje mu je zapovjednik, general topništva De Vins povjerio teške zadaće, koje je on uspješno obavio. U svibnju 1795. promaknut je u čin general bojnika. Iste godine 24. lipnja jurišao je sa svojim odjelom, samo s nataknutim

■ Ivičić je uvijek ratovao s velikom hrabrošću nastojeći doći na čelo juriša

bajunetama i bez jednog ispaljenog hica, na Francuze na brdu Madonna del Monte. Uspio ih je protjerati preko Trenta, i unatoč bolnoj rani na ramenu, do kraja bitke je ostao uza svoje vojnike. S još otvorenom ranom preuzeo je zapovjedništvo predstraža i nekoliko puta se istaknuo. Potom se priključio posadi tvrđave Mantove. Preuzeo je zapovjedništvo nad položajem Migliaretto, najugroženijim od neprijatelja, ali ga je ogorčeno branio srčano zapovijedajući vojnicima. Odbili su čak sedam juriša. Rukavina je bio na položaju tijekom cijele opsade, dan i noć. Za iskazanu hrabrost

dobio je Viteški križ Reda Marije Terezije, koji mu je dodijeljen na 43. promociji 10. kolovoza 1796. Sljedeće godine dobio je plemstvo: uzdignut je na čast baruna.

Po završetku opsade Mantove, krajem srpnja 1796., dobio je Rukavina dopuštenje da se liječi u Padovi. Ali kad je postalo očito da će uslijediti druga opsada Mantove, dobrovoljno se vratio i održao na svome položaju do predaje.

Godine 1797. postavljen je za zapovjednika nekadašnjih mletačkih posjeda, Dalmacije i Albanije. Austrija je to područje upravo stekla mirom u Campoformiju, kojim je dokinuta vjekovna Mletačka Republika. To je bio vrlo težak i osjetljiv položaj pa su Rukavinine zasluge tim veće jer je znatno pridonio mirnom uspostavljanju austrijske vlasti. Njegovo poznavanje zemlje i ljudi, kao i njegova divovska pojava budili su strahopoštovanje, mir i red u svim dijelovima generalata i na njegovim granicama.

Godine 1801. Rukavina je promak-

nut u čin podmaršala, a dvije godine poslije postao je titularni pukovnik-vlasnik 52. linijske pješačke pukovnije. Nakon sklapanja Bečkog mira Rukavina je umirovljen i ostatak života proveo je u Penzingu pokraj Beča. Ondje je i umro 3. svibnja 1817. godine.

Simeon Ivičić rodio se 1759. kao sin krajiškog časnika u Grdevcu na području Križevačke pukovnije. Naobrazbu je stekao u vojničkom sirotištu u Ptuj, iz kojega je kao kadet stupio u 22. linijsku pješačku pukovnicu Lacy. U pukovnici mu je dodijeljen u srpnju 1778. čin zastavnika, a u Turskom ratu (1787.-1792.) napredovao je do natporučnika. Kao satnik priključio se 1794. vojsci na rijeci Rajni, gdje je dobio Viteški križ Reda Marije Terezije, koji mu je dodijeljen na 42. promoci-

ciji 11. svibnja 1796. godine.

Dana 1. prosinca 1794. uspjeli su Francuzi izvan Mainza zauzeti najudaljeniju redutu, takozvanu Zahlbacher Schanze. Zbog njezine važnosti, zapovjedio je guverner Mainza, general Andreas Neu da se ta utvrda preotme, neprijatelju po svaku cijenu, obećavši časniku koji prvi zaposjedne opkop svoju moćnu preporuku za nagradu. U jurišu se najviše istaknuo upravo Ivičić. Odmah na početku nastojao je satnik dospjeti na čelo navale i prodro je u opkop zajedno s poručnikom Fautignieom iz pješačke pukovnije Pellegrini.

■ Prikaz bitke kod Lobositz u kojoj je sudjelovao i Matija Rukavina

Ohrabreni njihovim primjerom, slijedili su ih i drugi odredi pa su Francuzi, unatoč tvrdokornom otporu, izbačeni iz redute, koja je, kao i ostale važne točke utvrde Mainza, ostala u austrijskim rukama. Pri napadu 29. listopada 1795. na neprijateljske opkope pred Mainzom dobila je bojna kojom je zapovijedao Ivičić nalog da zajedno s 200 Würmserovih dobrovoljaca uznemirava neprijatelja kraj Mombacha i da zauzme to mjesto. To je Ivičić nakon teške šestosatne borbe i uspio. Francuzi su bili prisiljeni na uzmak prema Gonzenheimu, a Ivičić im je s 50 dobrovoljaca pokušao zaći za leđa iako su oni iz opkopa pružali snažan otpor. Ali Ivičić je nastupao s tolikom hrabrošću da su Francuzi bili prisiljeni u kratkom vremenu pobjeći i ostaviti 13 topova, 1 haubicu i 20 streljačkih karova.

Sada su i drugi bez gubitaka mogli dalje prodrijeti pa su zaplijenili još 10 topova i 13 kola s barutom.

Više puta ranjavan i tjelesno oslabljen, u činu bojnika stupio je Simeon Ivičić nakon Lunevillerskog mira 1801. u mirovinu, a umro je u Beču 27. lipnja 1826. ■

■ Vojnik Wurmserovog korpusa

Andrej Korbar: "Podmorničarstvo - 100 godina", Laurana, Zagreb, 2007.

Iako bi se po naslovu moglo zaključiti da se knjiga bavi dalekom prošlosti te da je zanimljiva samo povjesničarima i zaljubljenicima u vojnu povijest, to nije tako. Njezin je opseg daleko širi jer je autor dr. sc. Andrej Korbar, iskusni podmorničar i teoretičar podmorničarstva, u njoj na svima prihvatljiv način objasnio i teoretske osnove podmorničarstva i projektiranja podmornica. U devetnaest poglavlja jednostavnim jezikom informira nas o tome specifičnom području, koje se teško može uspoređivati s ijednom drugom ljudskom djelatnošću. Knjiga obuhvaća povijesni aspekt razvoja podmorničarstva od početaka sve do danas, a osnovnim tehničkim podacima i opisima čitatelju pruža zorni prikaz tehnološkog napretka u zadnjih sto godina, opisujući tehnički razvoj gradnje i eksploatacije, posebno ističući utjecaj kvalitete gradnje na borbenu učinkovitost. Autor opisuje i osnove konstrukcija i gradnje podmornica te obuku podmorničara i mogućnosti njihovog spašavanja, a sve na tako pristupačan način da će biti razumljiv i mladim čitateljima koji možda prvi put ulaze u tajnovit svijet podmornica. Za ljubitelje povijesti tu je i opsežan dio posvećen najranijim pokušajima razvoja podmornica, njihovim borbenim djelovanjima tijekom I. i II. svjetskog rata, te od tada do danas. Autor se posebno usredotočio na djelovanja austrougarskih, njemačkih, britanskih, američkih, ruskih (sovjetskih) i japanskih podmornica. Takav odabir nije slučajna, jer su stručnjaci tih država najviše pridonijeli razvoju podmorničarstva. No, autor nije upao u zamku isključivog nabiranja povijesnih činjenica, već je na pojedinim mjestima istaknuo psihologiju posada podmornica koje su u pravilu dobrovoljačke, njihovo djelovanje u kritičnim trenucima, stanje njihovog duha te patnje preživjelih. Iskoristivši svoje bogato teoretsko ali i praktično poznavanje plovidbe na podmornicama, knjigu je oplemenio vlastitim komentarima i predviđanjima daljnjeg razvoja podmorničarstva u bliskoj budućnosti. Potrebno je istaknuti da je autor sustavno i znanstveno obradio najvažnije činjenice razvoja podmorničarstva na području Hrvatske, sudjelovanje naših ljudi u otkriću i razvoju torpeda, pa sve do devedesetih godina prošlog stoljeća.

Mario GALIĆ

Božja Pravda i globalna Prada

Pitanja o Bogu i odgovori na njih stari su koliko i čovjek. Po nekima je bogotražiteljska čovjekova "crta" ujedno dokaz Božje opstojnosti, jer Boga čovjek nikada ni na koji način ne bi tražio kad On ne bi postojao. I etnologija potvrđuje da i među najprimitivnijim plemenima postoji neka religioznost. Ipak, uvijek je bilo skeptika i ateista, premda možda nikad toliko kao u XX. st. Unatoč Božjoj objavi. "Ako postoji Bog, onda je čovjek ništavilo", rekao je Sartre. Mnogima sličnih stajališta ništa ne znači ni stara Ciceronova "ispovijest vjere": "Nije bogove stvorio strah nego divljenje i zahvalnost (naroda)." A veliki i mudri obraćenik Augustin, koji je prošao "križni put" od razvratnog života u poganstvu do prihvatanja Objavljene u Isusu Kristu, na samom početku svojih Ispovijesti, stavlja vjernički kamen temeljac: "Hvaliti te želi čovjek, sličusud dječic tvoga stvorenja. Ti ga potičeš tražiti radost hvaleći tebe, jer si nas stvorio za sebe, i nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi". Tzv. nova paradigma New agea preuzetno je sebi odredila globalnu zadaću "pomiriti" sve dvomilenijske dvojbe te na sve "svađe oko Boga" pritisnuti "delete". Želeći čovjeka XXI. stoljeća "osloboditi od svih ljudskih i božanskih dikaturata i diktatora prošlosti", uporno uvjerava da je bog u svemu i bog u svima, odnosno da smo svi bogovi i da je sve bog! Nasuprot tome, prije dvije tisuće godina u potpunoj je anonimnosti i po strani od svih globalnih planova tadašnjih moćnika rođen Onaj po čijem je Putu filozof Augustin otkrio Radost te Smisao - čovjeka, života i svega što postoji. Veliki Bog, nakon što je nekoliko tisuća godina po svojem Izabranom narodu pripremao svijet za taj "new big bang", ušuljao se među nas kao najobičnije Dijete, kako se ne bismo prepali njegova silaska s Neba. Došao je kao tiho ostvarenje obećanja i utjelovljenje proročkog navještanja koji je budio narodnu nadu posebno "od stoljeća sedmog" prije Njegova rođenja: "Evo, Djevica će začeti i roditi sina i nadjenut će mu se ime Emanuel - što znači: S nama Bog!" Izišavši iz te paradoksalne sinteze djevičanstva i majčinstva, koja je šokirala i pravednog Josipa, u "punini vremena" pokazao se kao Isus Spasitelj. No taj navještaj ponavlja se svake godine, a tako će biti sve do dana kad 'Bog s nama' bude Bog sa svima. Dok Svijet stalno "rađa" nova božanstva - uzdižući sada idole "novoga doba": tržište-modu-estrada, a kao njihov "logo" Pradu - Bog nam i sada po Kristu dariva Ljubav, Mir i Pravdu. Od početka "kamen spoticanja", i danas je nekima sablazan i ludost, ali onima koji ga prihvaćaju daje moć postati djeca Božja. Želim vam svima sretan Božić, a "na tom mladom ljetu - 2008. - svega obilja"!

Andelko KAČUNKO

FILMOTEKA

Najbolji filmovi u 2007.

Već nekoliko mjeseci veselim se predbožićnom vremenu i danu kad ću sastavljati ovogodišnju ljestvicu najboljih filmova. Protekla godina podarila nam je nekoliko vrhunskih filmova, a to se posebno odnosi na pobjednike u stranoj konkurenciji. Na žalost, ove godine hrvatski je film kvalitativno zakoračio korak unatrag, a jedini spomena vrijedan našao se na ovoj listi:

10. **Bourneov ultimatum** - ako se ne varam, treći nastavak sage o tajnom agentu u potrazi za svojim identitetom, ovogodišnji je rekorder po zaradi. Definitivno akcijski film godine.
9. **Kad bio sam pjevač** - simpatičan filmić o ocvalom provincijskom pjevaču. Gerard Depardieu jednostavno je savršen.
8. **Simpsoni** - besprijeekorni kao i na malom ekranu.
7. **Crna knjiga** - izvrstan povratnički film Paula Verhoevena o židovskoj pjevačici koja se, na svoj način, skriva od progona. Kod nas izašao samo u videodistribuciji.
6. **Control** - minuciozan pogled na život i smrt jedne rock zvijezde.
5. **Pjevajte nešto ljubavno** - nikad nisam vidio simpatičniji hrvatski film. Kulenović je velika nada hrvatskog filma.
4. **Fontana života** - alegorijska potraga za drvom života, izvorom mladosti ili, u prijevodu, besmrtnošću i Bogom.
3. **Nema me** - život američke folk zvijezde Boba Dylana podijeljen na šest tematskih cjelina u kojima ga prikazuju različiti glumci u šest različitih identiteta. Tek treba doći u kinodistribuciju.

Što se vrha ljestvice tiče, nisam se mogao odlučiti između pobjednika kanskog i zagrebačkog filmskog festivala. Oba ulaze u vrhunce filmske produkcije ovog desetljeća. Više o njima u idućem broju. Do tada, sretan Božić i godina nova!

Leon RIZMAUL

23. prosinca 1953.

Berija pred streljačkim vodom

Poslije **Staljinove** smrti ispočetka su tri čovjeka upravljala **SSSR**-om. Bili su to **Georgij Maljenkov**, najodaniji suradnik **Vjačeslav Molotov** i bespogovorni provoditelj staljinističke represije **Lavrentij Berija**. Već tada je iz pozadine djelovao **Nikita Hruščov**, prvi na listi pet sekretara **Centralnog komiteta**. Ubrzo se pokazalo da je najopasniji Berija. On je i dalje bez ikakva nadzora vodio policijske službe i, štoviše, zbog navodne opasnosti od nereda, Moskvu okružio jakim postrojbama **NKVD**-a s kojima je lako mogao zaposjesti zidine **Kremlja**. Zato je operacija izvedena krajnje oprezno i potajice, uz potporu vojnih krugova. Berija je uhićen iznenada, usred Kremlja, na sjednici **Prezidija Partije** gdje se to najmanje moglo očekivati. U dogovoru političkog i vojnog vrha zloglasnog su moćnika zaskočili maršal **Žukov** i general **Moskalenko** te ga ispred nosa **NKVD**-a predali vojsci. Poslije se saznalo da je Berija 23. prosinca **1953.** završio pred streljačkim vodom. Povijesni je paradoks da se presuda temeljila na Staljinovim dekretima iz **1934.** kojima se Berija sam zdušno služio u doba najgorih čistki. Prema boljševičkom običaju optužnica je bila lažna. Sovjetski je vrh Beriji pripisao "zločin špijunaže u korist imperijalističkih sila"!

29. prosinca 1931.

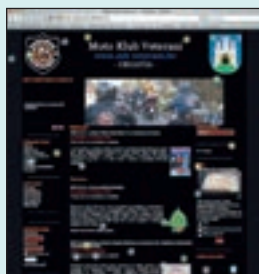
Umro Oton Kučera

O osnivaču zagrebačke **Zvezdarnice Otonu Kučeri**, koji je umro u **Zagrebu** 29. prosinca **1931.**, veoma se malo zna izvan stručnih krugova, a upravo je on u svoje doba bio najveći popularizator prirodnih znanosti u nas. Napisao je nekoliko u javnosti zapaženih popularnih knjiga i priručnika iz fizike i astronomije, a posebno veliku djelatnost razvio je u **Zvezdarnici** koja je djelovala u sklopu **Hrvatskoga prirodoslovnog društva**. Ideja o osnivanju zagrebačkog opservatorija postojala je i prije, ali nedostatak novca sprečavao je ostvarenje projekta. Kučera je prikupio novac za izgradnju i od otvorenja **1903.** bio je njezin predstojnik. U čast osnutka zagrebačke **Zvezdarnice** jedan novootkriveni asteroid **1906.** nazvan je **Croatia**. Prva znanstveno-istraživačka namjena zagrebačke **Zvezdarnice**, zbog nedostatka opreme i nepovoljnog smještaja u samom središtu grada, ubrzo je preusmjerena popularizaciji astronomije i srodnih znanosti. U sklopu **Zvezdarnice** 60-ih je godina djelovala astronomska esperantska radijska postaja, jedina takve vrste u svijetu, a njezin časopis **Čovjek i svemir** dosezao je nakladu od fantastičnih **70 tisuća** primjeraka...
Leon RIZMAUL

WEB INFO

www.mk-veterani.hr

Mogućnosti širenja weba, ali ponajprije sve lakše pristupanje internetu i alatima za izradu web stranica, pridonijeli su povećanju broja siteova vezanih uz Domovinski rat, povijest Hrvatske vojske, pa i veteranske udruge i njihove djelatnosti. Jedna od tih udruga je i nedavno osnovani **Moto klub**

Veterani, čija stranica nadilazi očekivanja s obzirom na starost udruge. Vrlo pregledna, s dosta informacija i redovitim updateom www.mk-veterani.hr pruža posjetitelju mnogo mogućnosti da zadovolji svoju znatiželju. Posebno veseli što se domaće veteranske zajednice i organizacije ne libe zatražiti i inače besplatnu .hr domenu, pa samo zakupom prostora na nekom međunarodnom serveru ostvare ne odveć visoku cijenu.

Sadržaj sitea je iznimno širok, pa osim osnovnih informacija o djelovanju udruge, posjetitelj može pronaći i vrlo bogate video i fotogalerije. S obzirom na sve, spomenuti site bi trebao postati predloškom kako raditi i ispunjavati internet prostor. Kad bi sličnih uradaka bilo više, tad bi i povezanost srodnih udruga i simpatizera bila znatno bolja, a učinkovitost rada mnogo veća.

Neven MILADIN

KVIZ

pripremio D. VLAHOVIĆ

1. Broj nedjelja u adventskom razdoblju je:

- A tri
- B četiri
- C pet

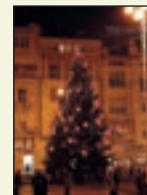

2. Božićna pšenica sije se na blagdan:

- A sv. Andrije
- B sv. Stjepana
- C sv. Lucije

3. Na **Badnjak** se slavi:

- A Adam i Eva
- B Joakim i Ana
- C Josip i Marija

4. Iza **Božića** je blagdan:

- A sv. Ivana
- B sv. Stjepana
- C Nevine dječice

5. Prva nedjelja poslije **Božića** je nedjelja:

- A Sv. obitelji
- B Krštenja Isusova
- C Tri kralja

FOTO: BILJEŠKA

BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ
I
USPJEŠNU 2008. GODINU

 KROKO
INTERNATIONAL